

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2019 оны ...дугаар
сарын ...-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

ЗӨВШӨӨРЛИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬ /Шинэчилсэн найруулга/

НЭГДҮГЭЭР БҮЛЭГ НИЙТЛЭГ ҮНДЭСЛЭЛ

1.1.Хуулийн зорилт

1.Энэ хуулийн зорилт нь үндэсний аюулгүй байдал, санхүүгийн тогтвортой байдал, нийтийн ашиг сонирхол, хүний эрүүл мэнд, хүрээлэн байгаа орчинд хохирол учруулж болзошгүй болон орчиндоо аюултай зарим төрлийн үйл ажиллагааг эрхлэх, байгалийн баялаг, төрийн нийтийн зориулалттай өмчийг ашиглахад эрх бүхий этгээдээс зөвшөөрөл олгох, олгосон зөвшөөрлийг сунгах, түдгэлзүүлэх, сэргээх, хүчингүй болгох, түүнчлэн зөвшөөрлийн ангилал, төрөл, тэдгээрийн бүртгэл, Монгол Улсын нутаг дэвсгэрт хориглох үйл ажиллагааг тогтоохтой холбоотой нийтлэг харилцааг зохицуулахад оршино.

1.2.Зөвшөөрлийн хууль тогтоомж

1.Зөвшөөрлийн хууль тогтоомж нь Монгол Улсын Үндсэн хууль, Иргэний хууль, энэ хууль болон эдгээр хуультай нийцүүлэн гаргасан хууль тогтоомжоос бүрдэнэ.

2.Монгол Улсын олон улсын гэрээнд энэ хуульд өөрөөр заасан бол олон улсын гэрээний заалтыг дагаж мөрдөнө.

1.3.Хуулийн үйлчлэх хүрээ

1.Хүн, хуулийн этгээд хуулиар хориглосон, эсхүл зөвшөөрөл шаардахаас бусад төрлийн үйл ажиллагааг хууль тогтоомжид нийцүүлэн чөлөөтэй эрхэлж болох ба хуулиар зөвшөөрөл шаардах үйл ажиллагааг эрхлэх, эсхүл байгалийн баялаг, төрийн нийтийн зориулалттай өмчийг ашиглахад зөвшөөрөл олгох, олгосон зөвшөөрлийг сунгах, түдгэлзүүлэх, сэргээх, хүчингүй болгох харилцааг тухайлсан хуулиар зохицуулаагүйгээс бусад харилцааг энэ хуулиар зохицуулна.

2.Монгол Улсад зөвшөөрөлтэйгөөр эрхлэх үйл ажиллагааны жагсаалт, зөвшөөрөл олгох эрх бүхий этгээдийг энэ хуулиар зохицуулна.

3.Энэ хууль доор дурдсан харилцаанд үйлчлэхгүй:

3.1.Монгол Улсын иргэнд газар өмчлөх эрх олгох;

3.2.гадаадын иргэн, харьяалалгүй хүнд цагаачлан оршин суух зөвшөөрөл олгох, гадаадын иргэнд Монгол Улсын хилээр нэвтрэх эрх олгох буюу Монгол Улсын виз олгох, Монгол Улсад хувийн хэргээр оршин суух зөвшөөрлийг олгох, олгосон виз, визийн зөвшөөрөл, зөвшөөрлийг сунгах, түдгэлзүүлэх, хүчингүй болгох;

3.3.хурал, цуглаан, жагсаал, нийтийг хамарсан бусад арга хэмжээ зохион байгуулах;

3.4.Патентын тухай хуулийн 3.1.5-д заасан харилцаа;

3.5.Монгол Улсад гадаад улсын төрийн бус байгууллагын салбар, төлөөлөгчийн газар байгуулах;

3.6.сүм, хийд буюу шашны байгууллага байгуулах;

3.7.холбогдох хууль тогтоомжийн дагуу төрийн байгууллага, төрийн өмчит, төрийн өмч давамгайлсан хуулийн этгээдээс бараа, ажил, үйлчилгээ гүйцэтгэх гэрээ байгуулах эрх олгох.

4.Хүн, хуулийн этгээд сайн дурын үндсэн дээр төрийн байгууллага, албан тушаалтан, бусад эрх бүхий этгээдээс дүгнэлт, батламж, тодорхойлолт гаргуулах харилцаанд энэ хууль хамаарахгүй.

5.Төрийн өмчит, төрийн өмч давамгайлсан хуулийн этгээд энэ хуульд заасан зөвшөөрлөөр эрхлэх үйл ажиллагааг эрхлэхээс бусад төрийн чиг үүргийг хэрэгжүүлэхтэй холбоотойгоор төрийн байгууллага хооронд зөвшөөрөл авах, олгох харилцаанд энэхүү хууль хамаарахгүй.

1.4.Хуулийн нэр томъёоны тодорхойлолт

1.Энэ хуульд хэрэглэсэн дараахь нэр томъёог доор дурдсан утгаар ойлгоно:

1.1."зөвшөөрөл" гэж зөвшөөрөл олгох эрх бүхий этгээдээс хуульд заасан хугацаа, нөхцөл, шаардлагын дагуу тодорхой үйл ажиллагааг эрхлүүлэх, эсхүл байгалийн баялаг, төрийн нийтийн зориулалттай өмчийг ашиглуулахаар олгосон эрхийг;

1.2."зөвшөөрөл олгох эрх бүхий этгээд /цаашид "эрх бүхий этгээд" гэх/" гэж хуулиар зөвшөөрөл олгох бүрэн эрхийг хэрэгжүүлэхээр заасан төрийн байгууллага, албан тушаалтан, эсхүл чиг үүрэг, бүрэн эрхийг шилжүүлэн авсан этгээдийг;

1.3.“зөвшөөрөл эзэмшигч” гэж тодорхой төрлийн үйл ажиллагаа эрхлэхээр эрх бүхий этгээдээс зөвшөөрөл авсан этгээдийг.

1.5.Зөвшөөрөл олгох, сунгах, шинээр бий болгоход баримтлах зарчим, хэрэгжүүлэх хүрээ

1.Эрх бүхий этгээд зөвшөөрөл олгох, сунгах болон холбогдох бусад харилцаанд доор дурдсан зарчмыг баримтална:

1.1.үндэсний аюулгүй байдал, нийтийн эрх ашиг, хүний амь нас, эрүүл мэндийг хамгаалах;

1.2.хууль дээдлэх;

1.3.ил тод, шуурхай байх;

1.4.бизнес эрхлэх таатай орчныг бүрдүүлэх;

1.5.хуульд зааснаас бусад баримт бичиг, төлбөр, хураамж шаардахгүй байх;

1.6.хуульд заасан тохиолдолд зөвшөөрөл олгох.

2.Зөвшөөрөл шаардагдах үйл ажиллагааг эрхлэх эрх хуульд заасны дагуу тухайн зөвшөөрлийг авсан өдрөөс үүснэ.

3.Хуульд зааснаас бусад тохиолдолд Засгийн газар, төрийн захиргааны төв байгууллага, төрийн захиргааны байгууллага, нутгийн өөрөө удирдах болон нутгийн захиргааны байгууллага, төрийн зарим чиг үүргийг хуульд заасны дагуу шилжүүлэн авсан этгээд аливаа үйл ажиллагаатай холбогдсон зөвшөөрөл, лиценз, бүртгэл явуулахыг хориглоно.

4.Төрийн байгууллага, албан тушаалтан хуульд зааснаас бусад тохиолдолд зөвшөөрлийг шинээр бий болгосон, олгосон бол хуульд заасан хариуцлага хүлээлгэх үндэслэл болох бөгөөд үүсэх үр дагаврыг зөвшөөрлийг шинээр бий болгосон, олгосон этгээд хариуцна.

5.Засгийн газар үндэсний аюулгүй байдал, санхүүгийн тогтвортой байдлыг хангах, нийтийн ашиг сонирхол, үр ашигтай өрсөлдөөний нөхцөлийг бүрдүүлэх үүднээс Засгийн газар, түүний харьяа байгууллага, төрийн зарим чиг үүргийг хуульд, эсхүл гэрээнд заасны дагуу шилжүүлэн авсан этгээдээс олгодог зөвшөөрлийг олгох, сунгах үйл ажиллагаанд тодорхой хугацаагаар хязгаарлалт хийж болно.

6.Хуульд заасан тохиолдолд эрх бүхий байгууллагын тогтоосон хувь, хэмжээнд багтаан эрх бүхий этгээд зөвшөөрлийг олгоно.

7.Төрийн өмчит, төрийн өмч давамгайлсан хуулийн этгээд хуульд заасны дагуу зөвшөөрлийн үндсэн дээр эрхлэхээр заасан үйл ажиллагааг зөвшөөрлийг авсны дараа эрхэлнэ.

8.Хуульд өөрөөр заагаагүй бол нэг зөвшөөрлийг зөвхөн нэг хүн, эсхүл нэг хуулийн этгээдийн нэр дээр олгоно.

9.Хуульд заасан тохиолдолд тухайн зөвшөөрлийг зөвхөн хуулийн этгээдэд, тэр дундаа хуулийн этгээдийн тодорхой төрөл, хэлбэрээр байгуулагдсан хуулийн этгээдэд, эсхүл хувь хүнд, тэр дундаа Монгол Улсын иргэнд олгоно.

10.Хуульд заасан тохиолдолд зарим төрлийн зөвшөөрлийг зөвхөн холбогдох бусад зөвшөөрлийг эзэмшигч этгээдэд олгоно.

11.Хуульд заасан тохиолдолд зөвшөөрлийг олгох, сунгах ажиллагааг хөнгөвчилсэн/хялбаршуулсан горимоор явуулж болно.

12.Эрх бүхий этгээд уялдаа холбоо бүхий зарим төрлийн зөвшөөрлийг зөвшөөрөл олгох, сунгах үйл ажиллагааг нэг цэгийн үйлчилгээний хэлбэрээр зохион байгуулж болно.

13.Хуульд өөрөөр заагаагүй бол зөвшөөрлийг олгох, сунгах ажиллагааг цахим хэлбэрээр зохион байгуулж болно.

14.Хуульд өөрөөр заагаагүй бол зөвшөөрлийг олгосон хугацаанд зөвшөөрөл эзэмшигч хувь хүн бол овог, эцгийн нэр, нэрээ өөрчлөх, хуулийн этгээд бол өөрийн оноосон нэрийг өөрчлөхийг хориглоно.

15.Хуульд заасан тохиолдолд зөвшөөрөл эзэмшигчид тусгай зөвшөөрөлд зааснаас өөр үйл ажиллагаа, эсхүл давхар ажил эрхлэхгүй байх болон хуульд заасан бусад хязгаарлалтыг тавьж болно.

16.Хуульд заасан тохиолдолд тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч этгээдийн үйл ажиллагааны чиглэлийг тодотгосон үг, тэмдэглэгээ тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч хэрэглэх бөгөөд тухайн үг, тэмдэглэгээг тухайн үйл ажиллагаа эрхэлж байгаа, эсхүл уг үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөл авсан гэсэн сэтгэгдэл төрүүлэхүйц байдлаар бусад этгээд ашиглах, хэрэглэхийг хориглоно.

17.Зөвшөөрлийг шинээр бий болгоход тухайн үйл ажиллагааг төрөөс зохицуулах шаардлагатай эсэх, зөвшөөрөл нь зохицуулалтын зохистой арга хэрэгсэл мөн эсэх, зөвшөөрөл нь нийгэм, эдийн засгийн хувьд үр ашигтай байх эсэхэд судалгаа, үнэлгээ хийх зарчмыг баримтлан олон улсын жишиг, стандартыг харгалзана.

18.Энэ зүйлийн 17 дахь хэсэгт заасан судалгаа, үнэлгээ хийх ажиллагааг Засгийн газар баталсан аргачлалын дагуу гүйцэтгэнэ.

ХОЁРДУГААР БҮЛЭГ ЗӨВШӨӨРӨЛ

2.1 дүгээр зүйл.Зөвшөөрлийн ангилал

1.Зөвшөөрлийг түүний зорилго, олгох нөхцөл, үйл ажиллагааны эрсдэлийн түвшнээс хамааруулан доор дурдсанаар ангилна:

- 1.1.тусгай зөвшөөрөл;
- 1.2.энгийн зөвшөөрөл.

2.Тухайн зөвшөөрлийн зориулалтаас хамаарч зөвшөөрөл нь нэг удаагийн болон олон удаагийн шинжтэй байж болно.

3.Тусгай зөвшөөрлийг хуульд заасан тохиолдолд тодорхой тусгай зөвшөөрөлд тавигдах нөхцөл, шаардлагыг бүрэн хангуулах үүднээс урьдчилсан байдлаар олгож болно.

4.Тусгай зөвшөөрөл, түүнийг баталгаажуулсан зөвшөөрлийн баримт бичгийг хуульд зааснаас бусад тохиолдолд бусдад худалдах, бэлэглэх, барьцаалах зэргээр шилжүүлэхийг хориглоно.

2.2.Зөвшөөрлийн код

1.Зөвшөөрлийн нэгдсэн бүртгэл хөтлөх, статистик мэдээг эрхлэн гаргах, лавлагаа өгөх, цахим хэлбэрээр зөвшөөрөл олгох зорилгоор зөвшөөрлийг кодолно.

2.Энэ хуульд заасан Зөвлөл зөвшөөрлийн кодыг эдийн засгийн үйл ажиллагааны ангилал, барааны ангиллын жагсаалт болон үндэсний кодыг харгалзан тогтооно.

2.3.Зөвшөөрлийн агуулга

1.Зөвшөөрөлд доор дурдсан зүйлийг тусгана:

- 1.1.зөвшөөрлийг олгосон байгууллагын нэр;
- 1.2.зөвшөөрөл эзэмшигчийн нэр, хаяг;
- 1.3.эрхлэх үйл ажиллагааны төрөл;
- 1.4.зөвшөөрлийн хугацаа;
- 1.5.зөвшөөрлөөр эрхлэх үйл ажиллагаанд тавих нөхцөл, шаардлага;
- 1.6.зөвшөөрлийн дугаар, олгосон он, сар, өдөр;
- 1.7.зөвшөөрөл олгосон байгууллагын эрх бүхий албан тушаалтны гарын үсэг, тамга /тэмдэг/.

2.Хуульд тусгайлан заасан тохиолдолд энэ зүйлийн 1-д зааснаас бусад мэдээллийг зөвшөөрөлд тусгаж болно.

2.4.Зөвшөөрлийн хугацаа

1.Хуульд өөрөөр заагаагүй бол тусгай зөвшөөрлийг 5 жилээс доошгүй, энгийн зөвшөөрлийг 3 жилээс доошгүй хугацаагаар олгоно.

2.Зөвшөөрлийг хуульд заасан тохиолдолд хугацаагүй олгож болно.

3.Зөвшөөрлийг хуульд өөрөөр заагаагүй бол анх олгосон хугацаанаас нь доошгүй хугацаагаар сунгана.

2.5.Зөвшөөрөл эзэмшигчтэй гэрээ байгуулах

1.Хуульд заасан тохиолдолд эрх бүхий этгээд зөвшөөрөл эзэмшигчтэй гэрээ байгуулна.

2.Гэрээний нөхцөл, шаардлага, гэрээ байгуулахтай холбоотой харилцааг холбогдох хуулиар зохицуулна.

ГУРАВДУГААР БҮЛЭГ ЗӨВШӨӨРӨЛ ОЛГОХ ЭРХ БҮХИЙ ЭТГЭЭД, ЭРХ ШИЛЖҮҮЛЭХ ЖУРАМ

3.1 дүгээр зүйл.Зөвшөөрөл олгох эрх бүхий этгээд

1.Энэ хуулийн Долоодугаар бүлэгт заасан этгээд зөвшөөрлийг олгох бөгөөд хуулиар зөвшөөрснөөс бусад тохиолдолд зөвшөөрөл олгох бүрэн эрхээ бусад этгээдэд шилжүүлэхийг хориглоно.

3.2 дугаар зүйл.Зөвшөөрөл олгох эрх бүхий этгээдийн бүрэн эрх

1.Зөвшөөрөл олгох эрх бүхий этгээд дараах бүрэн эрхийг хэрэгжүүлнэ:

1.1.хуульд өөрөөр заагаагүй бол зөвшөөрлийн нөхцөл, шаардлагыг биелүүлж байгаа эсэхэд хяналт тавих;

1.2.тухайн зөвшөөрлийн нөхцөл, шаардлагатай холбогдох мэдээ, тайланг зөвшөөрөл эзэмшигчээс авах;

1.3.зөвшөөрлийн хугацааг хуульд заасан журмын дагуу сунгах;

1.4.хуульд заасан тохиолдол бий болсон бол зөвшөөрлийг түдгэлзүүлэх, сэргээх, хүчингүй болгох;

1.5.зөвшөөрөл олгохтой холбоотой зааварчилгаа, зөвлөмж гаргах, хуульд заасан бол зөвшөөрөл олгох, түдгэлзүүлэх, сэргээх, хүчингүй болгох талаар нарийвчилсан журам батлах.

2.Зөвшөөрөл олгох эрх бүхий этгээд дараах үүрэг хүлээнэ:

2.1.энэ хууль болон бусад хуульд заасан зарчмыг баримтлах;

2.2.зөвшөөрөл хүсэгч, зөвшөөрөл эзэмшигчид зөвшөөрөлд заасан үйл ажиллагаа эрхлэх, зах зээл чөлөөтэй өрсөлдөхөд ялгамжтай хандахгүй байх, түүнчлэн өрсөлдөөнийг хязгаарлах зорилгоор хуульд зааснаас бусад үндэслэлээр зөвшөөрлийг олгохоос татгалзах, түдгэлзүүлэх, хүчингүй болгох арга хэмжээг авахгүй байх;

2.3.хуулиар тогтоосон бүрэн эрх, журмын хүрээнд зөвшөөрөл олгох;

2.4.зөвшөөрөл олгосон, сунгасан, түдгэлзүүлсэн, сэргээсэн, хүчингүй болгосон шийдвэр болон холбогдох бусад мэдээллийг зөвшөөрлийн цахим нэгдсэн санд оруулах, нийтэд хүртээмжтэй хэлбэрээр мэдээлэх;

2.5.зөвшөөрөл олгох, олгосон зөвшөөрлийг сунгах, түдгэлзүүлэх, сэргээх, хүчингүй болгох эсэх тухай шийдвэрийг хуульд заасан хугацаанд гаргах, зөвшөөрлийн цахим нэгдсэн санд тухайн шийдвэр гарснаас хойш ажлын 3 өдрийн дотор бүртгүүлэх;

2.6.зөвшөөрөл авахыг хүссэн өргөдөл хүлээн авах, түүнийг магадлан шийдвэр гаргах, зөвшөөрлийг олгох, олгосон зөвшөөрлийг сунгах, түдгэлзүүлэх, сэргээх, хүчингүй болгох үйл ажиллагааны мэдээллийг нээлттэй, ил тод байлгах;

2.7.зөвшөөрөл эзэмшигч, зөвшөөрөл хүсэгч нарт зөвлөгөө, туслалцаа үзүүлэх.

ДӨРӨВДҮГЭЭР БҮЛЭГ ЗӨВШӨӨРӨЛ ОЛГОХ, ОЛГОСОН ЗӨВШӨӨРЛИЙГ СУНГАХ

4.1.Зөвшөөрөл хүссэн өргөдөл гаргах

1.Хуульд өөрөөр заагаагүй бол нэг удаагийн шинжтэй энгийн зөвшөөрлөөс бусад зөвшөөрөл хүсэгч нь эрхлэх үйл ажиллагааны төрөл, хугацааг тодорхой дурдсан зөвшөөрөл хүссэн өргөдлөө холбогдох баримт бичгийн хамт эрх бүхий этгээдэд гаргах ба эрх бүхий этгээд өргөдөл хүлээн авахаас татгалзах эрхгүй.

2.Зөвшөөрөл хүссэн өргөдөл нь иргэн, хуулийн этгээдээс төрийн байгууллага, албан тушаалтанд өргөдөл гаргах нийтлэг шаардлагыг хангасан байна.

3.Зөвшөөрөл хүсэгч дараах баримт бичгийг бүрдүүлж өргөдөлд хавсаргана:

3.1.зөвшөөрлийн нэр төрөл, түүнд холбогдох үйл ажиллагаа эрхлэх, төрийн нийтийн зориулалттай өмчтэй холбогдох эрхийг эзэмших, ашиглах зорилго, үндэслэлийг тодорхойлон тайлбарласан баримт бичиг;

3.2.зөвшөөрөлд авахад тавих хуульд заасан нийтлэг нөхцөл, шаардлага хангасныг нотолсон баримт бичиг;

3.3.зөвшөөрөл хүсэгч нь хуулийн этгээд бол улсын бүртгэлийн гэрчилгээний хуулбар, зөвшөөрөл хүсэгч нь хувь хүн бол иргэний үнэмлэхний хуулбар, түүнтэй адилтгах бусад баримт бичиг;

3.4.хуульд заасан бол улсын тэмдэгтийн хураамж төлсөн баримт;

3.5.хуульд заасан бол зөвшөөрөл хүсэгчид тавигдах тусгайлсан нөхцөл, шаардлага хангасныг нотолсон бусад баримт бичиг.

4.Энэ зүйлийн 3.3 дахь заалтад хувь хүний зөвшөөрөл авахад шаардагдах бичиг баримтыг эрх бүхий этгээд биечлэн хүлээн авсан тохиолдолд хуулбарыг эх хувьтай нь тулгаж, хуулбар үнэн зөв болох тухай тэмдэглэгээг үнэ төлбөргүй хийнэ.

5.Эрх бүхий этгээд нь хуульд зааснаас бусад нөхцөл, шаардлага, баримт бичиг, төлбөр, хураамж, нэмэлт нөхцөл, шаардлага тавихыг хориглоно.

6.Зөвшөөрөл хүссэн өргөдөл бүрдэл хангаагүй бол өргөдөл хүлээн авсан этгээд энэ тухай өргөдөл хүлээн авснаас хойш ажлын 3 өдрийн дотор зөвшөөрөл хүссэн этгээдэд бичгээр, эсхүл цахим хэлбэрээр мэдэгдэнэ.

7.Энэ зүйлийн 5 дахь хэсэгт заасны дагуу цахимаар мэдэгдсэн тохиолдолд тэмдэглэл хөтлөх бөгөөд тэмдэглэлд мэдээлэл илгээсэн болон хүлээн авах цахим хаяг, илгээсэн огноо, цаг, минут, товч агуулга, албан тушаалтны нэр болон шаардлагатай бусад мэдээллийг тусгана.

8.Өргөдөл хүлээн авсан этгээд нь өргөдөл, түүнд хавсаргасан баримт бичгийг хүлээн авсан болохыг нотолсон баримтыг олгох ба тухайн баримтад өргөдөл, түүнд хавсаргасан баримт бичгийг хүлээн авсан болон хариу өгөх хугацааг тусгасан байна.

9.Тодорхой нэг удаагийн тохиолдолд энгийн зөвшөөрлийг хүссэн өргөдлийг амаар биечлэн гаргаж болох бөгөөд өргөдлийг хүлээн авч байгаа этгээд тэмдэглэн авч, өргөдөл гаргагчийн гарын үсгийг зуруулна. Гарын үсгээ зурж чадахгүй бол энэ тухай тэмдэглэнэ.

10.Энэ зүйлийн 9 дэх хэсэгт заасан тохиолдолд энэ зүйлийн 3 дахь хэсэг хамаарахгүй.

4.2 дугаар зүйл.Өргөдлийг шийдвэрлэх журам

1.Энэ хуулийн 4.1 дүгээр зүйлийн 9 дэх хэсэгт заасан өргөдөлд тухай бүр зөвшөөрөл олгох эсэх асуудлыг амаар хариу өгч болох бөгөөд шаардлагатай бол магадлан шалгаж бичгээр хариу өгч болно. Амаар хариуг өгсөн тохиолдолд тэмдэглэлд хэрхэн шийдвэрлэсэн талаар тодорхой тусгана.

2.Бичгээр гаргасан энгийн зөвшөөрөл хүссэн өргөдөл, түүнд хавсаргасан баримт бичгийг магадлан шалгаж, тэдгээрийг хүлээн авснаас хойш ажлын таван өдрийн дотор зөвшөөрөл олгох эсэх асуудлыг шийдвэрлэнэ.

3.Эрх бүхий этгээд тусгай зөвшөөрөл хүссэн өргөдөл, түүнд хавсаргасан баримт бичгийг хүлээн авснаас хойш ажлын 10 өдрийн дотор магадлан шалгаж, санал дүгнэлт гаргана.

4.Энэ зүйлийн 3 дахь хэсэгт заасан магадлан шалгах, санал дүгнэлт гаргах ажиллагааг холбогдох байгууллага, албан тушаалтан, шинжээчийг оролцуулах байдлаар хийж болно.

5.Энэ зүйлийн 3 дахь хэсэгт заасан магадлан шалгаж, санал дүгнэлт гаргах хугацааг баримт бичгийн цар хүрээ, хэмжээг харгалзан ажлын 5 өдрөөр сунгаж болно.

6.Эрх бүхий этгээд энэ зүйлийн 3 дахь хэсэгт заасан тусгай зөвшөөрлийн өргөдлийг хүлээн авснаас хойш 30 хоногийн дотор тусгай зөвшөөрөл олгох эсэх шийдвэрийг гаргах бөгөөд тусгай зөвшөөрөл олгох эсэх асуудлыг эрх бүхий бусад байгууллагын санал дүгнэлт, зөвшөөрөл, зөвшилцсөний үндсэн дээр гаргахаар хуульд заасан бол ажлын 10 хоногоор сунгаж болно.

7.Энэ зүйлийн 3, 5 дахь хэсэгт заасан магадлан шалгах хугацаа нь энэ зүйлийн 5 дахь хэсэгт заасан хугацаанд багтах бөгөөд магадлан шалгах, санал дүгнэлт гаргах аргачилсан заавар, маягтыг Засгийн газар батална.

8.Зөвшөөрөл хүссэн өргөдөл хүлээн авах, хянан шийдвэрлэх, зөвшөөрөл олгох үйл явцтай танилцах, магадлан шалгах, зөвшөөрөл олгох үйл ажиллагаатай холбогдуулан гарсан санал, хүсэлт, гомдлын шийдвэрлэлтийн явц болон шийдвэрлэлтийн талаар зөвшөөрөл хүсэгчийн мэдээлэл авах боломжийг хангасан цахим арга, хэлбэрийг ашиглаж болно.

4.3.Зөвшөөрөл олгох тухай шийдвэр гаргах

1.Зөвшөөрлийн жагсаалтад нэр заасан эрх бүхий этгээд зөвшөөрөл олгох тухай шийдвэрийг зөвшөөрөл хүсэгч тус бүрээр дангаар, эсхүл хамтран гаргана.

2.Хуулиар зөвшөөрсөний дагуу энэ хуулийн Долоодугаар бүлэгт заасан эрх бүхий этгээд зөвшөөрөл олгох болон түүнтэй холбогдох бусад чиг үүрэг, бүрэн эрхийг холбогдох этгээдэд шилжүүлсэн тохиолдолд энэ зүйлийн 1 дэх хэсэг хамаарахгүй.

2.Хуульд өөрөөр заагаагүй бол тусгай зөвшөөрлийг олгох шийдвэрийг тухайн байгууллагын удирдлага гаргана.

3.Зөвшөөрөл нь олгосон өдрөөс эхлэн хүчин төгөлдөр үйлчилнэ.

4.4 дүгээр зүйл.Зөвшөөрөл хүссэн өргөдөлд хариу мэдэгдэх

1.Эрх бүхий этгээд энэ хуулийн 4.2 дугаар зүйлийн 2, 6 дахь хэсэгт заасан зөвшөөрөл олгосон, эсхүл татгалзсан тухай шийдвэр гаргаснаас хойш ажлын таван өдрийн дотор хүсэлт гаргасан этгээдэд хариу мэдэгдэнэ.

2.Зөвшөөрөл олгохоос татгалзсан шийдвэрт үндэслэлийг тодорхой заана.

3.Тусгай зөвшөөрөл олгохоос татгалзсан тохиолдолд тухайн этгээдээс 6 сарын дотор дахин татгалзсан шийдвэрт заагдсан тусгай зөвшөөрөл хүссэн өргөдлийг хүлээж авахгүй.

4.Энэ зүйлийн 1 дэх хэсэгт заасан хугацаанд хариу өгөөгүй нь холбогдох албан тушаалтанд хариуцлага тооцох үндэслэл болно.

4.5 дугаар зүйл.Зөвшөөрлийн баримт бичиг

1.Эрх бүхий этгээд нь зөвшөөрөл эзэмшигчийн хүсэлтээр, эсхүл хуульд заасан тохиолдолд зөвшөөрөл олгосныг баталгаажуулан зөвшөөрлийн баримт бичиг буюу гэрчилгээ, түүнтэй адилтгах эрхийн бичиг, бусад үнэт цаас бүхий баримт бичиг олгож болно.

2.Зөвшөөрлийн баримт бичиг нь зөвшөөрлийн хүчинтэй байх хугацаанд зөвшөөрөл олгосон шийдвэр, зөвшөөрлийн лавлагааны нэгэн адил эрх зүйн хүчинтэй байна.

3.Зөвшөөрлийн баримт бичгийг үрэгдүүлэх, гэмтээх, алдах, хүлээж аваагүй байх нь зөвшөөрлийг хүчингүй гэж үзэх үндэслэл болохгүй.

4.6 дугаар зүйл.Зөвшөөрлийг сунгах

1.Хугацаатай олгосон зөвшөөрлийг сунгах тухай өргөдлийг хугацаа дуусахаас 30 хоногийн өмнө гаргана.

2.Зөвшөөрөл эзэмшигч нь тухайн зөвшөөрлийн хугацааг сунгах тухай өргөдөл гаргасан ба уг этгээд нь холбогдох хууль тогтоомж зөрчөөгүй, хуульд заасан нөхцөл, шаардлага хангаж байгаа бол зөвшөөрөл олгох эрх бүхий этгээд тухайн зөвшөөрлийн хугацааг сунгана.

3.Зөвшөөрлийг хуульд өөрөөр заагаагүй бол анх олгосон хугацаанаас нь доошгүй хугацаагаар сунгана. Энэ зүйлийн 2 дахь хэсэгт заасан шаардлагыг хангаж байгаа зөвшөөрөл эзэмшигч нь татварын өр төлбөргүй, байнгын тогтвортой ажлын байр бий болгосон бол зөвшөөрлийн хугацааг анх олгосон хугацааг хоёр дахин нэмэгдүүлж сунгаж болно.

4.Зөвшөөрөл олгох эрх бүхий этгээд зөвшөөрлийг сунгах асуудлыг өргөдөл, хуульд заасан нөхцөл, шаардлагыг хангаж байгаа талаарх баримтыг хүлээн авснаас

хойш ажлын 10 өдрийн дотор хянан шийдвэрлэх бөгөөд хэрэв энэ хугацаанд хариу өгөөгүй бол зөвшөөрөл сунгагдсанд тооцно.

5.Зөвшөөрөл эзэмшигч нь хуульд заасан зохих нөхцөл, шаардлагыг хангахгүй байгаа тохиолдолд зөвшөөрлийн хугацааг сунгахаас татгалзаж болох бөгөөд энэ тохиолдолд үндэслэл бүхий хариуг энэ зүйлийн 3 дахь хэсэгт заасан хугацаанд зөвшөөрөл эзэмшигчид хүргүүлнэ.

4.7 дугаар зүйл.Сонгон шалгаруулалт

1.Эрх бүхий этгээд хуульд заасан бол сонгон шалгаруулалтын журмаар зөвшөөрлийг олгоно.

2.Сонгон шалгаруулалтын журмаар зөвшөөрлийг олгох харилцааг тухайлсан хуулиар нарийвчлан зохицуулна.

ТАВДУГААР БҮЛЭГ ЗӨВШӨӨРЛИЙГ ТҮДГЭЛЗҮҮЛЭХ, СЭРГЭЭХ, ХҮЧИНГҮЙ БОЛГОХ

5.1 дүгээр зүйл.Зөвшөөрлийг түдгэлзүүлэх, сэргээх

1.Эрх бүхий этгээд дараах тохиолдолд зөвшөөрлийг гурван сар хүртэл хугацаагаар түдгэлзүүлнэ:

1.1.зөвшөөрлийн нөхцөл, шаардлагыг хангахгүй болсон нь эрх бүхий байгууллагын шийдвэрээр тогтоогдсон;

1.2.хуульд заасан мэдээ, тайланг хугацаанд нь гаргаж өгөөгүй, эсхүл буруу гаргасан.

2.Эрх бүхий этгээд энэ зүйлийн 1 дэх хэсэгт заасан үндэслэл байгаа тухай зөвшөөрөл эзэмшигчид урьдчилан мэдэгдэж, мэдэгдлийг хүргүүлсэн огноог тэмдэглэлд тусгана.

3.Энэ зүйлийн 2 дахь хэсэгт заасан мэдэгдлийг хүлээн авснаас хойш зөвшөөрөл эзэмшигч ажлын 10 өдрийн дотор зөвшөөрлийг нь түдгэлзүүлэх үндэслэлгүй гэж үзсэн тухай тайлбараа эрх бүхий этгээдэд ирүүлээгүй бол зөвшөөрлийг түдгэлзүүлнэ.

4.Эрх бүхий этгээд нь зөвшөөрлийг түдгэлзүүлсэн тухай шийдвэрийн талаар зөвшөөрөл эзэмшигч болон харьяалах татварын албанд ажлын 2 өдрийн дотор бичгээр мэдэгдэнэ.

5.Эрх бүхий этгээд нь зөвшөөрлийг түдгэлзүүлсэн үндэслэл, нөхцөл арилсан тохиолдолд уул зөвшөөрлийг сэргээнэ.

5.2 дугаар зүйл.Зөвшөөрлийг хүчингүй болгох

1.Зөвшөөрлийг дараах тохиолдолд хүчингүй болгоно:

1.1.зөвшөөрөл эзэмшигч хүсэлт гаргасан;

1.2.зөвшөөрлийг түдгэлзүүлсэн хугацаанд зөрчлөө арилгаж, тусгай зөвшөөрлийг сэргээлгэх тухай хүсэлтийг ирүүлээгүй;

1.3.зөвшөөрөл эзэмшигч нийтийн эрх ашиг, эрүүл мэнд, аюулгүй байдал, хүрээлэн байгаа орчин, үндэсний аюулгүй байдалд сөрөг нөлөө үзүүлсэн, их хэмжээний хохирол учруулсан нь эрх бүхий байгууллагаар тогтоогдсон;

1.4.зөвшөөрөл эзэмшигч зөвшөөрлийн нөхцөл, шаардлагыг удаа дараа зөрчсөн;

1.5.зөвшөөрөл, түүнийг баталгаажуулсан баримт бичгийг хуульд зааснаас бусад тохиолдолд бусдад шилжүүлсэн, худалдсан, бэлэглэсэн, барьцаалсан;

1.6.тусгай зөвшөөрөлтэй үйл ажиллагааг нэг жилийн хугацаанд явуулаагүй;

1.7.тусгай зөвшөөрлийг авахдаа хуурамч бичиг баримт бүрдүүлсэн нь тогтоогдсон;

1.8.зөвшөөрөл эзэмшигч нь хүн бол иргэний эрх зүйн чадамжгүйд тооцогдсон, хуулийн этгээд бол дампуурсан, эсхүл татан буугдсан;

1.9.хуульд заасан бусад.

Тайлбар: Энэ хуулийн 5.2 дугаар зүйлийн 1.4 дэх заалтад заасан “удаа дараа” гэж 2 буюу түүнээс дээш зөрчсөнийг ойлгоно.

5.3 дугаар зүйл.Зөвшөөрлийг хүчингүй болгох журам

1.Эрх бүхий этгээд зөвшөөрлийг хүчингүй болгох үндэслэл байгааг мэдсэн даруйд зөвшөөрөл эзэмшигчид мэдэгдэнэ.

2.Эрх бүхий этгээд энэ зүйлийн 1 дэх хэсэгт заасан үндэслэл байгаа тухай зөвшөөрөл эзэмшигчид урьдчилан мэдэгдэж, мэдэгдлийг хүргүүлсэн огноог тэмдэглэлд тусгана.

3.Энэ зүйлийн 2 дахь хэсэгт заасан мэдэгдлийг хүлээн авснаас хойш зөвшөөрөл эзэмшигч 30 хоногийн дотор зөвшөөрлийг нь хүчингүй болгох үндэслэлгүй гэж үзсэн тухай тайлбар, холбогдох баримтыг эрх бүхий этгээдэд ирүүлээгүй бол зөвшөөрлийг хүчингүй болгоно.

4.Зөвшөөрөл эзэмшигч энэ зүйлийн 3 дахь хэсэгт заасан хугацаанд тайлбар өгөөгүй, мэдэгдэлд заасан үндэслэлд гомдол гаргаагүй бол зөвшөөрөл хүчингүй болгох үндэслэлийг хүлээн зөвшөөрсөнд тооцно.

5.Эрх бүхий этгээд энэ зүйлийн 3 дахь хэсэгт заасан хугацаа дууссанаас хойш 14 хоногийн дотор зөвшөөрлийг хүчингүй болгох асуудлыг шийдвэрлэнэ.

6.Эрх бүхий этгээд нь зөвшөөрлийг хүчингүй болгосон тухай шийдвэрийн талаар зөвшөөрөл эзэмшигч болон харьяалах татварын албанд 3 хоногийн дотор бичгээр мэдэгдэнэ.

5.4 дүгээр зүйл.Зөвшөөрлийг түдгэлзүүлсэн болон хүчингүй болгосны үр дагавар

1.Зөвшөөрлийг түдгэлзүүлсэн хугацаанд уг зөвшөөрлийн дагуу явуулах үйл ажиллагаа түдгэлзэх, мөн бусадтай байгуулсан холбогдох гэрээний үйлчлэлийг түр зогсоож болно.

2.Зөвшөөрлийг хүчингүй болгосон нь тухайн зөвшөөрөл эзэмшигч этгээдээс зөвшөөрлийн дагуу эрхлэх үйл ажиллагаатай холбогдуулан бусадтай байгуулсан гэрээг цуцлах үндэслэл болно.

3.Зөвшөөрлийг хүчингүй болгосны улмаас бусдад учруулсан хохирлыг зөвшөөрөл эзэмшиж байсан этгээд нөхөн төлнө.

4.Зөвшөөрлийг хууль бусаар олгосны улмаас бусдад учирсан хохирлыг тухайн зөвшөөрөл олгох шийдвэр гаргасан эрх бүхий этгээд болон тухайн асуудал хариуцсан албан тушаалтан, эрх шилжүүлэн авсан этгээд нөхөн төлнө.

5.Төрийн албан тушаалтан зөвшөөрөл олгох журмыг зөрчсөн, эсхүл үүрэгт ажилдаа илтэд болгоомжгүй хандсан, эсхүл зохих ёсоор гүйцэтгээгүй, үүсч болох хохирлоос урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээ аваагүйгээс бусдад гэм хор учруулсан бол уг гэм хорыг арилгана.

6.Эрх бүхий этгээд тусгай зөвшөөрлийг хүчингүй болгосон тохиолдолд тухайн этгээдээс 6 сарын дотор дахин хүчингүй болсон шийдвэрт заагдсан тусгай зөвшөөрөл хүссэн өргөдлийг хүлээж авахгүй.

5.3 дугаар зүйл.Зөвшөөрөл дуусгавар болох

1.Дараах үндэслэлээр зөвшөөрөл дуусгавар болох бөгөөд эрх бүхий этгээд зөвшөөрөл дуусгавар болсон бол зөвшөөрлийн цахим санд холбогдох хөдөлгөөнийг хийнэ:

1.1.Зөвшөөрөл эзэмшигч нь хүн бол нас барсан болон түүнийг нас барсан гэж зарласан шүүхийн шийдвэр хүчин төгөлдөр болсон, хуулийн этгээд бол татан буугдсан;

1.2.зөвшөөрлийн хугацаа дууссан;

1.3.зөвшөөрлийг хүчин төгөлдөр бус гэж тооцсон;

1.4.эрх бүхий этгээд зөвшөөрлийг хүчингүй болгосон.

2.Зөвшөөрөл эзэмшигчийн тодорхой үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөл дуусгавар болсон нь уг тусгай зөвшөөрөлтэй эрхлэх үйл ажиллагаатай холбогдол бүхий бусад үйл ажиллагаанд олгосон тусгай зөвшөөрөл, зөвшөөрөл мөн дуусгавар болно.

ЗУРГАДУГААР БҮЛЭГ ЗӨВШӨӨРӨЛ ЭЗЭМШИГЧИЙН ЭРХ, ҮҮРЭГ, ЗӨВШӨӨРЛИЙН БҮРТГЭЛ, МЭДЭЭЛЭЛ

6.1 дүгээр зүйл.Зөвшөөрөл эзэмшигчийн эрх, үүрэг

1.Зөвшөөрөл эзэмшигч нь дараах эрхийг эдэлнэ:

1.1.зөвшөөрөлд заасан үйл ажиллагааг эрхлэх;

1.2.зөвшөөрлийн хугацааг сунгуулах хүсэлт гаргах, зөвшөөрлийг сунгах, түдгэлзүүлэх, хүчингүй болгохтой холбоотой мэдээлэл, лавлагааг авах;

1.3.хуульд заасны дагуу зөвшөөрлийг бусдад шилжүүлэх;

1.4.зөвшөөрлийн цахим мэдээллийн санд оруулсан тухайн зөвшөөрөлтэй холбоотой мэдээлэл бүрэн бус, алдаатай, буруу бол залруулах талаар эрх бүхий этгээдэд хүсэлт гаргах;

1.5.хуульд заасан бусад.

2.Зөвшөөрөл эзэмшигч нь дараах үүрэг хүлээнэ:

2.1.хуульд заасан баримт бичгийг үнэн зөв бүрдүүлэх;

2.2.тухайн үйл ажиллагааг эрхлэх хуулиар тогтоосон нөхцөл, шаардлагыг хангаж ажиллах;

2.3.хуулиар хориглосон, эсхүл хязгаарласан тохиолдолд зөвшөөрөлд зааснаас өөр бусад үйл ажиллагаа эрхлэхгүй байх;

2.4.хуульд өөрөөр заагаагүй бол зөвшөөрөлд заасан үйл ажиллагааг байнга эрхлэх явуулах;

2.5.зөвшөөрлийг эрх бүхий этгээдээс авсан өдрөөс хойш 10 хоногийн дотор энэ тухай татварын албанд мэдэгдэж, татвар төлөгчийн гэрчилгээнд тэмдэглүүлэх;

2.6.санхүүгийн үйлчилгээний зөвшөөрөл эзэмшигч мөнгө угаах болон терроризмыг санхүүжүүлэхтэй тэмцэх талаарх хууль тогтоомжийг сахин биелүүлэх;

2.7.үйл ажиллагаандаа Монгол Улсын хууль тогтоомж, олон улсын болон үндэсний стандартыг дагаж мөрдөх;

2.8.зөвшөөрлийн хүрээнд хэрэглэгчийг ялгаварлахгүйгээр үйлчилгээгээр шуурхай хангах;

2.9.хуульд заасан бусад.

6.2.Зөвшөөрлийн цахим нэгдсэн сан

1.Зөвшөөрөлтэйгөөр энэ хуульд заасан үйл ажиллагаа эрхлэхэд олгосон бүх зөвшөөрлийн бүртгэл, зөвшөөрөлтэй холбоотой нийтлэг мэдээллийг агуулсан зөвшөөрлийн цахим нэгдсэн сантай байх ба уг санг энэ хуулийн 8.1 дүгээр зүйлийн 1 дэх хэсэгт заасан Зөвлөлийн ажлын алба эрхэлнэ.

2.Эрх бүхий этгээд нь зөвшөөрөл олгосон, сунгасан, түдгэлзүүлсэн, хүчингүй болгосон тухай шийдвэр, дуусгавар болсон, зөвшөөрлийг барьцаалсан, шилжүүлсэн тухай мэдээллийг хуульд заасан журмын дагуу зөвшөөрлийн цахим нэгдсэн сан /цаашид "Зөвшөөрлийн сан" гэх/-д бүртгүүлнэ.

3.Эрх бүхий этгээдээс ирүүлсэн энэ зүйлийн 2 дахь хэсэгт заасан шийдвэр, мэдээллийг Зөвлөлийн ажлын алба ажлын гурван өдрийн дотор бүртгэж, зөвшөөрлийн цахим нэгдсэн санд байршуулах, нийтэд мэдээлэх арга хэмжээг авна.

4.Зөвшөөрлийн цахим нэгдсэн сангийн мэдээлэл, түүнийг бүрдүүлэх, уг санд зөвшөөрлийг бүртгэх, лавлагаа, мэдээлэл өгөхтэй холбогдсон журмыг Засгийн газар батална.

5.Энэ хуулийн 8.1 дүгээр зүйлийн 1 дэх хэсэгт заасан Зөвлөлийн ажлын алба зөвшөөрлийн бүртгэлийг цахим хэлбэрт оруулж, мэдээллийн сан үүсгэх, түгээх, ашиглах, түүний байнгын тасралтгүй үйл ажиллагаа, хадгалалт, хамгаалалт, нууцлалын найдвартай байдлыг хангах үүрэгтэй.

6.3 дугаар зүйл.Зөвшөөрлийн лавлагаа, мэдээлэл

1.Зөвшөөрөл олгох, сунгах, түдгэлзүүлэх, хүчингүй болгох, дуусгавар болгохтой холбоотой хүсэлт гаргасан этгээд, түүний бүрдүүлсэн баримт бичиг

болон зөвшөөрөл олгох, бүртгэх, хяналт тавих эрх бүхий этгээдийн үйл ажиллагаатай холбоотой мэдээлэл нээлттэй, ил тод байна.

2.Тусгай ба энгийн зөвшөөрөлтэй холбоотой энэ хуулийн 5.4 дүгээр зүйлийн 4 дэх хэсэгт заасан мэдээлэлтэй холбогдсон лавлагааг сонирхогч этгээдийн хүсэлтээр олгоно.

3.Зөвшөөрөл эзэмшигчтэй холбоотой мэдээлэл хуульд заасны дагуу тухайн этгээдийн нууцад хамаарахаар бол түүнтэй холбоотой лавлагааг зөвшөөрөл эзэмшигчийн зөвшөөрлийн үндсэн дээр олгоно.

4.Энэ зүйлийн 3 дахь хэсэгт заасан лавлагааг ажлын таван өдрийн дотор, бусад лавлагааг ажлын гурван өдрийн дотор олгоно.

ДОЛООДУГААР БҮЛЭГ ХОРИГЛОХ ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА, ЗӨВШӨӨРЛӨӨР ЭРХЛЭХ ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА

7.1 дүгээр зүйл.Хориглох үйл ажиллагаа

1.Монгол Улсын нутаг дэвсгэрт дараах төрлийн үйл ажиллагаа эрхлэхийг хориглоно:

1.1.хар тамхи, хуульд өөрөөр заагаагүй бол мансууруулах үйлчилгээтэй ургамал тариалах;

1.2.хар тамхи, хуульд өөрөөр заагаагүй бол мансууруулах, сэтгэцэд нөлөөт бодис, тэдгээрийн угтвар бодисыг агуулсан эм, бэлдмэлийг үйлдвэрлэх, улсын хилээр нэвтрүүлэх, худалдах, үйлчлэх;

1.3.садар самуун явдлыг зохион байгуулах, түүнийг аливаа хэлбэрээр сурталчлах, дэмжих;

1.4.хуульд өөрөөр заагаагүй бол казиногийн үйл ажиллагаа эрхлэх;

1.5.олон шатлалт маркетинг буюу пирамид тогтолцооны замаар ашиг хонжоо олох үйл ажиллагаа;

1.6.аюултай хог хаягдлыг ашиглах, хадгалах, түр байршуулах, устгах зорилгоор Монгол Улсад импортоор оруулах;

1.7.аюултай хог хаягдлыг Монгол Улсын хил дамжуулан тээвэрлэх;

1.8.үй олноор хөнөөх зэвсэг дэлгэрүүлэхийг санхүүжүүлэх;

1.9.төлбөрт таавар, бооцоот тоглоомын үйл ажиллагаа эрхлэх.

Тайлбар:энэ зүйлийн 1.4 дэх заалтад заасан “казиногийн үйл ажиллагаа эрхлэх”-ийг хориглох гэдэгт мөнгө буюу түүнийг орлогч металл /токенс/ хэрэглэн тоглодог электрон хэрэгсэл, слот машин, мөн тоглоомын үйл ажиллагаанд мөнгийг орлуулан хэрэглэх зориулалтын тусгай хуванцар зоос /чип/ буюу шоо, хөзөр, тэдгээрт зориулсан тоглоомын тусгай ширээ зэрэг казиногийн зориулалтаар өрөө, тасалгаа, тоног, төхөөрөмжийг ашиглан үр дүнг нь урьдчилан төсөөлөх боломжгүй, аз туршсан тоглоом тоглуулах зэрэг үйл ажиллагаа явуулахыг хориглоно гэж ойлгоно.

7.2 дугаар зүйл.Тусгай зөвшөөрлийн жагсаалт

1.Байгаль орчны чиглэлээр доор дурдсан үйл ажиллагааг тусгай зөвшөөрөлтэйгөөр эрхлэх бөгөөд дараах этгээд олгоно:

Тусгай зөвшөөрөл	Тусгай зөвшөөрөл олгох эрх бүхий этгээд
1.1.тусгай хамгаалалттай газар нутагт газар ашиглах	Тусгай хамгаалалттай газар нутгийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
1.2.газар ашиглах эрх	Тухайн аймаг, нийслэлийн Засаг дарга, чөлөөт бүсийн нутаг дэвсгэрт чөлөөт бүсийн захирагч
1.3.газар эзэмших эрх	Тухайн аймаг, нийслэлийн Засаг дарга, чөлөөт бүсийн нутаг дэвсгэрт чөлөөт бүсийн захирагч
1.4.байгаль орчны нөлөөллийн нарийвчилсан үнэлгээ хийх	Байгаль орчны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
1.5.газрын хэвлийн нөхөн сэргээлт хийх	Байгаль орчны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
1.6.байгаль орчны аудит хийх	Байгаль орчны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
1.7.усны хайгуул, судалгаа явуулах, цооног өрөмдөх, усны барилга, байгууламжийн зураг төсөл боловсруулах, түүнийг барих, тоноглох, ус хэмнэх технологи нэвтрүүлэх, усны шинжилгээ, аудит хийх	байгаль орчны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
1.8.усны эх үүсвэрийг үйлдвэрлэлийн зориулалтаар ашиглах	Байгаль орчны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
1.9.аюултай хог хаягдлыг тээвэрлэх, цуглуулах, хадгалах, дахин боловсруулах, устгах, экспортлох үйл ажиллагаа эрхлэх	Байгаль орчны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага

1.10.энгийн хог хаягдлын төвлөрсөн цэгийн болон хог хаягдлыг сэргээн ашиглах, устгах, булшлах үйл ажиллагаа эрхлэх	Тухайн аймаг,нийслэлийн Засаг дарга
1.11.озон задалдаг бодис болон бусад орлуулах бодис, тэдгээрийг агуулсан тоног төхөөрөмжийн импортлох, худалдах, ашиглах	Байгаль орчны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
1.12.химийн хорт болон аюултай бодис экспортлох, импортлох, хил дамжуулан тээвэрлэх, үйлдвэрлэх, худалдах, ашиглах, устгах	Байгаль орчны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
1.13.зэрлэг амьтан ба ургамлын аймгийн ховордсон зүйлийг олон улсын хэмжээнд худалдаалах тухай конвенцийн хавсралтад заасан амьтан, ургамал, тэдгээрийн гаралтай эд зүйлийг экспортлох, реэкспортлох, импортлох	Байгаль орчны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
1.13.нэн ховор, ховор амьтныг агнах, барих	Байгаль орчны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
1.14.нэн ховор амьтныг эрдэм шинжилгээний ажил гүйцэтгэх зориулалтаар агнах, барих	Байгаль орчны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
1.15.нэн ховор амьтныг амьдаар нь гадаад улсад гаргах	Засгийн газар
1.16.ховор амьтныг агнах, барих зөвшөөрөл	Байгаль орчны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
1.17.харь амьтныг нутагшуулах, өсгөж үржүүлэх	Байгаль орчны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
1.18.харь эгэл биетнийг өсгөвөрлөх	Байгаль орчны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
1.19.хувиргасан амьд организмыг экспортлох, импортлох, дамжин өнгөрүүлэх, ашиглах	Байгаль орчны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
1.20.ховор ургамлыг эм үйлдвэрлэлийн зориулалтаар ашиглах	Байгаль орчны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
1.21.амьтны мэргэжлийн байгууллагын үйл ажиллагаа эрхлэх	Байгаль орчны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
1.22.ойн мэргэжлийн байгууллагын үйл ажиллагаа эрхлэх	Байгаль орчны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
1.23.байгалийн ургамлын мэргэжлийн байгууллагын үйл ажиллагаа эрхлэх	Байгаль орчны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага

1.24. усны мэргэжлийн байгууллагын үйл ажиллагаа эрхлэх	Байгаль орчны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
1.25. ус, цаг уур орчны мэргэжлийн байгууллагын үйл ажиллагаа эрхлэх	Байгаль орчны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага

2. Санхүү, эдийн засаг, гааль, хөрөнгө оруулалтын чиглэлээр доор дурдсан үйл ажиллагааг тусгай зөвшөөрөлтэйгөөр эрхлэх бөгөөд дараах этгээд олгоно:

Тусгай зөвшөөрөл	Тусгай зөвшөөрөл олгох эрх бүхий этгээд
2.1. аудитын үйл ажиллагаа эрхлэх	Санхүү, бүртгэлийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
2.2. татварын мэргэшсэн зөвлөх үйлчилгээ эрхлэх	Санхүү, төсвийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
2.3. хөрөнгийн үнэлгээ хийх	Санхүү, төсвийн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн
2.4. үнэт цаас үйлдвэрлэх	Санхүү, төсвийн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн
2.5. эд хөрөнгийн хонжворт сугалаа гаргах зөвшөөрөл	Санхүү, төсвийн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн
2.6. гаалийн зуучлагчийн үйл ажиллагаа эрхлэх	Гаалийн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн
2.7. гаалийн баталгаат агуулахын үйл ажиллагаа эрхлэх	гаалийн удирдах төв байгууллага
2.8. гаалийн баталгаат үйлдвэрийн газар ажиллуулах	гаалийн удирдах төв байгууллага
2.9. гаалийн баталгаат барилгын талбай ажиллуулах	гаалийн удирдах төв байгууллага
2.10. гаалийн тусгай бүс байгуулах	гаалийн удирдах төв байгууллага
2.11. татваргүй барааны дэлгүүр ажиллуулах	гаалийн удирдах төв байгууллага
2.12. гаалийн баталгаат үзэсгэлэнгийн газар ажиллуулах	гаалийн удирдах төв байгууллага
2.13. гаалийн түр агуулах ажиллуулах	Гаалийн удирдах төв байгууллага

3. Банк, банк бус санхүү, үнэт цаасны чиглэлээр доор дурдсан үйл ажиллагааг тусгай зөвшөөрөлтэйгөөр эрхлэх бөгөөд дараах этгээд олгоно:

Тусгай зөвшөөрөл	Тусгай зөвшөөрөл олгох эрх бүхий этгээд
3.1. банк байгуулах	Монголбанк
3.2. мөнгөн хадгаламжийн үйл ажиллагаа эрхлэх	Монголбанк
3.3. зээлийн үйл ажиллагаа эрхлэх	Монголбанк

3.4.төлбөр тооцооны үйл ажиллагаа эрхлэх	Монголбанк
3.5.өөрийн нэрийн өмнөөс гуравдагч этгээдэд баталгаа, батлан даалт гаргах үйл ажиллагаа эрхлэх	Монголбанк
3.6.гадаад валют худалдан авах, худалдах, хадгалах, хадгалуулах	Монголбанк
3.7.үнэт металл, эрдэнийн чулуу худалдан авах, худалдах, хадгалах, хадгалуулах үйл ажиллагаа эрхлэх	Монголбанк
3.8.гадаад төлбөр тооцоо хийх	Монголбанк
3.9.зээл болон санхүүгийн бусад хэрэгслийг худалдах, худалдан авах үйл ажиллагаа эрхлэх	Монголбанк
3.10.банкны хувь нийлүүлсэн хөрөнгийн хэмжээ, бүтэц өөрчлөгдөх	Монголбанк
3.11.банкаас хувь нийлүүлсэн хөрөнгөд орох буюу хувьцааны хэмжээ, бүтэц өөрчлөгдсөнөөр шинээр хувьцаа эзэмшигч нэмэгдэх, аливаа этгээд нөлөө бүхий хувьцаа эзэмшигч болох, нөлөө бүхий хувьцаа эзэмшигчийн хувьцааны хэмжээ, бүтэцэд өөрчлөлт орох	Монголбанк
3.12.свитчийн үйл ажиллагаа эрхлэх буюу банк хоорондын картын гүйлгээний боловсруулалт хийх	Монголбанк
3.13.зээлийн мэдээллийн үйл ажиллагаа эрхлэх	Монголбанк
3.14.Монгол Улсын нутаг дэвсгэрт гадаад валют, тооцооны нэгжээр үнэ тогтоох, төлбөр тооцоо гүйцэтгэх	Монголбанк
3.15.төлбөрийн үйлчилгээ үзүүлэх	Монголбанк
3.16.систем ажиллуулах	Монголбанк
3.17.төлбөрийн үйлчилгээ үзүүлэхтэй хамаарал бүхий үйл ажиллагаа эрхлэх	Монголбанк
3.18.мөнгөн гуйвуулгын үйлчилгээ үзүүлэх	Монголбанк
3.19.цахим мөнгө гаргах	Монголбанк
3.20.мөнгөн хөрөнгийн цахим шилжүүлэг хийх	Монголбанк
3.21.төлбөрийн хэрэгсэл гаргах	Монголбанк
3.22.төлбөр тооцооны төлөөлөгчийн үүрэг гүйцэтгэх	Монголбанк

3.23.гэрээт төлөөлөгчөөр дамжуулан төлбөрийн үйлчилгээ үзүүлэх	Монголбанк
3.24.аутсорсингийн үйлчилгээ авах	Монголбанк
3.25.Үнэт зүйл хадгалах үйл ажиллагаа эрхлэх	Монголбанк
3.26.санхүүгийн түрээсийн үйл ажиллагаа эрхлэх	Монголбанк
3.27.актив удирдлагын үйл ажиллагаа эрхлэх	Монголбанк
3.28.ердийн даатгалын үйл ажиллагаа эрхлэх	Санхүүгийн зохицуулах хороо
3.29.урт хугацааны даатгалын үйл ажиллагаа эрхлэх	Санхүүгийн зохицуулах хороо
3.30.даатгалын зуучлалын үйл ажиллагаа эрхлэх	Санхүүгийн зохицуулах хороо
3.31.давхар даатгалын үйл ажиллагаа эрхлэх	Санхүүгийн зохицуулах хороо
3.32.үнэт цаас гаргах үйл ажиллагаа эрхлэх	Санхүүгийн зохицуулах хороо
3.33.үнэт цаасны арилжаа эрхлэх	Санхүүгийн зохицуулах хороо
3.34.үнэт цаасны брокерийн үйл ажиллагаа эрхлэх	Санхүүгийн зохицуулах хороо
3.35.үнэт цаасны андеррайтерийн үйл ажиллагаа эрхлэх	Санхүүгийн зохицуулах хороо
3.36.үнэт цаасны төвлөрсөн хадгаламжийн үйл ажиллагаа эрхлэх	Санхүүгийн зохицуулах хороо
3.37.үнэт цаасны дилерийн үйл ажиллагаа эрхлэх	Санхүүгийн зохицуулах хороо
3.38.үнэт цаасны хөрөнгө оруулалтын зөвлөхийн үйлчилгээ үзүүлэх	Санхүүгийн зохицуулах хороо
3.39.үнэт цаасны итгэмжлэн удирдах	Санхүүгийн зохицуулах хороо
3.40.кастодианы үйл ажиллагаа эрхлэх	Санхүүгийн зохицуулах хороо
3.41.хөрөнгө оруулалтын сангийн үйл ажиллагаа эрхлэх	Санхүүгийн зохицуулах хороо
3.42.хөрөнгө оруулалтын менежментийн үйл ажиллагаа эрхлэх	Санхүүгийн зохицуулах хороо
3.43.санхүүжих чадавхын зэрэглэл тогтоох үйл ажиллагаа эрхлэх	Санхүүгийн зохицуулах хороо
3.44.үнэт цаасны өмчлөх эрхийн бүртгэлийн үйл ажиллагаа эрхлэх	Санхүүгийн зохицуулах хороо

3.45.үнэт цаасны арилжааны тооцооны үйл ажиллагаа эрхлэх	Санхүүгийн зохицуулах хороо
3.46.үнэт цаасны арилжааны төлбөрийн үйл ажиллагаа эрхлэх	Санхүүгийн зохицуулах хороо
3.47.банк бус санхүүгийн байгууллага зээл олгох үйл ажиллагаа эрхлэх;	Санхүүгийн зохицуулах хороо
3.48.банк бус санхүүгийн байгууллага валютын арилжаа хийх	Санхүүгийн зохицуулах хороо
3.49.банк бус санхүүгийн байгууллага төлбөрийн баталгаа гаргах	Санхүүгийн зохицуулах хороо
3.50.банк бус санхүүгийн байгууллага төлбөр тооцооны хэрэгсэл гаргах	Санхүүгийн зохицуулах хороо
3.51.банк бус санхүүгийн байгууллага цахим төлбөр тооцоо, мөнгөн гуйвуулгын үйлчилгээ	Санхүүгийн зохицуулах хороо
3.52.банк бус санхүүгийн байгууллага гадаад валютын арилжаа	Санхүүгийн зохицуулах хороо
3.53.банк бус санхүүгийн байгууллага богино хугацаат санхүүгийн хэрэгсэлд хөрөнгө оруулалт хийх	Санхүүгийн зохицуулах хороо
3.54.банк бус санхүүгийн байгууллага итгэлцлийн үйлчилгээ	Санхүүгийн зохицуулах хороо
3.55.банк бус санхүүгийн байгууллага факторингийн үйлчилгээ	Санхүүгийн зохицуулах хороо
3.56.банк бус санхүүгийн байгууллага хөрөнгө оруулалт, санхүүгийн чиглэлээр зөвлөгөө, мэдээлэл өгөх	Санхүүгийн зохицуулах хороо
3.57.банк бус санхүүгийн байгууллага үл хөдлөх эд хөрөнгө барьцаалахтай холбоотой санхүүгийн зуучлалын үйл ажиллагаа	Санхүүгийн зохицуулах хороо
3.58.хөдөө аж ахуйн гаралтай бараа, түүхий эдийн биржийн үйл ажиллагаа эрхлэх	Санхүүгийн зохицуулах хороо
3.59.нийтэд санал болгон гаргах үнэт цаасыг бүртгэх, үнэт цаасыг анхдагч зах зээл дээр санал болгох, худалдах үйл ажиллагаа эрхлэх	Санхүүгийн зохицуулах хороо

3.60.хувьцаат компанийн хувьцааг нийтэд санал болгон худалдах	Санхүүгийн зохицуулах хороо
---	-----------------------------

4.Хууль зүйн болон нийтлэг бусад асуудлаар доор дурдсан үйл ажиллагааг тусгай зөвшөөрөлтэйгөөр эрхлэх бөгөөд дараах этгээд олгоно:

Тусгай зөвшөөрөл	Тусгай зөвшөөрөл олгох эрх бүхий этгээд
4.1.гадаадын иргэн улсын онц чухал объектод ажиллах	Засгийн газар
4.2.иргэний болон харуул хамгаалалтын зориулалттай галт зэвсэг, дагалдах хэрэгсэл, галт зэвсэгтэй адилтгах хэрэгслийг импортлох, худалдах	Хууль зүйн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн
4.3.сум импортлох, нийтэд худалдах, үйлдвэрлэх, дахин цэнэглэх	Хууль зүйн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн
4.4.иргэний болон харуул хамгаалалтын зориулалттай галт зэвсэг, сум, дагалдах хэрэгсэл, галт зэвсэгтэй адилтгах хэрэгслийг худалдах төв нээх, салбар нээх	Хууль зүйн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн
4.5.галт зэвсэг, сум ашиглан спорт-сургалтын үйл ажиллагаа эрхлэх	Хууль зүйн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн
4.6.хувийн хамгаалалтын үйл ажиллагаа эрхлэх	Цагдаагийн ерөнхий газар
4.8.нотариатын үйл ажиллагаа эрхлэх	Хууль зүйн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн
4.9.тамга, тэмдэг үйлдвэрлэх	Хууль зүйн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн
4.10.хуульчийн мэргэжлийн үйл ажиллагаа эрхлэх	Хуульчдын холбоо
4.11.галт зэвсгийн гэрчилгээ	Цагдаагийн төв байгууллага
4.12.оюуны өмчийн итгэмжлэгдсэн төлөөллийн үйл ажиллагаа эрхлэх	Оюуны өмчийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага
4.13.гамшгийн эрсдэлийн үнэлгээ хийх	Онцгой байдлын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага
4.14.зүй ёсны монополь байдалтай аж ахуй эрхлэгчийн бараа бүтээгдэхүүнийг борлуулах үнийн өөрчлөлт	Шударга өрсөлдөөн, хэрэглэгчийн төлөө газар
4.15.давамгай байдалтай хуулийн этгээд бусад этгээдтэй нэгдэх, нийлэх замаар өөрчлөн	Шударга өрсөлдөөн, хэрэглэгчийн төлөө газар

байгуулагдах, эсхүл ижил төрлийн бараа бүтээгдэхүүн борлуулдаг өрсөлдөгч компанийн энгийн хувьцааны 20-оос дээш, давуу эрхийн хувьцааны 15-аас дээш хувийг худалдан авах, эсхүл харилцан хамаарал бүхий этгээдтэй нэгдэх, нийлэх	
4.16.хэмжих хэрэгслийн үйлдвэрлэл, суурилуулалт, засвар, худалдах, ажил үйлчилгээ эрхлэх	Хэмжил зүйн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага

5.Барилга, хот байгуулалт, нийтийн аж ахуйн чиглэлээр доор дурдсан үйл ажиллагааг тусгай зөвшөөрөлтэйгөөр эрхлэх бөгөөд дараах этгээд олгоно:

Тусгай зөвшөөрөл	Тусгай зөвшөөрөл олгох эрх бүхий этгээд
5.1.хот байгуулалтын баримт бичиг боловсруулах	Барилгын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
5.2.онцгой төвөгшилтэй барилга байгууламжийн зураг төсөл боловсруулах	Барилгын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
5.3.өндөр төвөгшилтэй барилга байгууламжийн зураг төсөл боловсруулах	Барилгын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
5.4.дунд зэргийн төвөгшилтэй барилга байгууламжийн зураг төсөл боловсруулах	Барилгын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
5.5.онцгой төвөгшилтэй барилга байгууламжийн барилгын ажил эрхлэх	Барилгын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
5.6.өндөр төвөгшилтэй барилга байгууламжийн барилгын ажил эрхлэх	Барилгын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
5.7.дунд зэргийн төвөгшилтэй барилга байгууламжийн барилгын ажил эрхлэх	Барилгын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
5.8.цахилгаан шат, өргөх кран, өргөх байгууламж, түүний эд ангийн үйлдвэрлэл, угсралт, засвар үйлчилгээ эрхлэх	Барилгын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
5.9.даацын хийц, бүтээц, эдлэхүүн, материал түүний түүхий эд болон шатамхай, химийн хортой, эрчим	Барилгын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага

хүчний хэмнэлттэй бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэх	
5.10.барилгын инженер-геологийн судалгаа хийх	Барилгын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
5.11.кадастрын зураг хийх үйл ажиллагаа	Барилгын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
5.12.барилгын эх зураг батлах	Тухайн аймаг, нийслэлийн Засаг дарга
5.13.хот, суурины ус хангамжийн эх үүсвэрийн барилга байгууламжийн ашиглалт, засвар, үйлчилгээ	Хот, суурины ус хангамж, ариутгах татуургын ашиглалт, үйлчилгээг зохицуулах зөвлөл
5.14.ус олборлох, цэвэршүүлэх байгууламжийн ашиглалт, засвар, үйлчилгээ	Хот, суурины ус хангамж, ариутгах татуургын ашиглалт, үйлчилгээг зохицуулах зөвлөл
5.15.цэвэр ус дамжуулах шугам сүлжээний ашиглалт, засвар, үйлчилгээ	Хот, суурины ус хангамж, ариутгах татуургын ашиглалт, үйлчилгээг зохицуулах зөвлөл
5.16.цэвэр ус түгээх шугам сүлжээний ашиглалт, засвар, үйлчилгээ	Хот, суурины ус хангамж, ариутгах татуургын ашиглалт, үйлчилгээг зохицуулах зөвлөл
5.17.орон сууцны доторх цэвэр, бохир усны шугам сүлжээний ашиглалт, засвар, үйлчилгээ	Хот, суурины ус хангамж, ариутгах татуургын ашиглалт, үйлчилгээг зохицуулах зөвлөл
5.18.ус дамжуулах төвийн ашиглалт, засвар, үйлчилгээ	Хот, суурины ус хангамж, ариутгах татуургын ашиглалт, үйлчилгээг зохицуулах зөвлөл
5.19.бохир усны гаргалгааны шугам сүлжээний ашиглалт, засвар, үйлчилгээ	Хот, суурины ус хангамж, ариутгах татуургын ашиглалт, үйлчилгээг зохицуулах зөвлөл
5.20.бохир ус цуглуулах шугам сүлжээний ашиглалт, засвар, үйлчилгээ	Хот, суурины ус хангамж, ариутгах татуургын ашиглалт, үйлчилгээг зохицуулах зөвлөл
5.21.бохир ус татан зайлуулах шугам сүлжээний ашиглалт, засвар, үйлчилгээ	Хот, суурины ус хангамж, ариутгах татуургын ашиглалт, үйлчилгээг зохицуулах зөвлөл
5.22.бохир ус цэвэрлэх байгууламжийн ашиглалт, засвар, үйлчилгээ	Хот, суурины ус хангамж, ариутгах татуургын ашиглалт, үйлчилгээг зохицуулах зөвлөл
5.23.ус хангамж, ариутгах татуургын тоног төхөөрөмжид туршилт, тохируулга хийх үйлчилгээ	Хот, суурины ус хангамж, ариутгах татуургын ашиглалт, үйлчилгээг зохицуулах зөвлөл

5.24.хот, суурины ус түгээх байрны ашиглалт, засвар, үйлчилгээ	Хот, суурины ус хангамж, ариутгах татуургын ашиглалт, үйлчилгээг зохицуулах зөвлөл
5.25.зөөврийн ус хангамжийн үйлчилгээ	Хот, суурины ус хангамж, ариутгах татуургын ашиглалт, үйлчилгээг зохицуулах зөвлөл
5.26.бохир усыг тусгай зориулалтын машинаар зөөвөрлөх үйлчилгээ	Хот, суурины ус хангамж, ариутгах татуургын ашиглалт, үйлчилгээг зохицуулах зөвлөл

6.Зам, тээврийн чиглэлээр доор дурдсан үйл ажиллагааг тусгай зөвшөөрөлтэйгөөр эрхлэх бөгөөд дараах этгээд олгоно:

Тусгай зөвшөөрөл	Тусгай зөвшөөрөл олгох эрх бүхий этгээд
6.1.тээврийн хэрэгслийн дугаар үйлдвэрлэх	Автотээврийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
6.2.автотээврийн хэрэгсэлд техникийн хяналтын үзлэг хийх	Автотээврийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
6.3.авто зам, замын байгууламжийн техник, эдийн засгийн үндэслэл, зураг төсөл боловсруулах, барих, арчлах, засварлах, техник, технологийн хяналт тавих зөвлөх үйлчилгээ үзүүлэх	Авто замын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
6.4.төмөр замын суурь бүтэц барих	Засгийн газар
6.5.төмөр замын суурь бүтэц ашиглах	Төмөр замын тээврийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
6.6.төмөр замын тээвэрлэлтийн үйл ажиллагаа эрхлэх	Төмөр замын тээврийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
6.7.суурь бүтэц, хөдлөх бүрэлдэхүүнийг үйлдвэрлэх, угсрах, засварлах	Төмөр замын тээврийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
6.8.агаарын хөлгөөр нислэгийн үйл ажиллагаа эрхлэх	иргэний нисэхийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага
6.9.аэродром, нисэх буудлын үйлчилгээ эрхлэх	иргэний нисэхийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага
6.10.агаарын хөлгийн засвар үйлчилгээ эрхлэх	иргэний нисэхийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага
6.11.гадаад улсад үйлдвэрлэгдсэн агаарын хөлөг /маяг/-ийг Монгол Улсад иргэний нислэг үйлдэх зорилгоор ашиглах	иргэний нисэхийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага
6.12.усан замын тээврийн үйлчилгээ эрхлэх	Усан замын тээврийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага

7.Уул уурхай, хүнд үйлдвэрлэлийн чиглэлээр доор дурдсан үйл ажиллагааг тусгай зөвшөөрөлтэйгөөр эрхлэх бөгөөд дараах этгээд олгоно:

Тусгай зөвшөөрөл	Тусгай зөвшөөрөл олгох эрх бүхий этгээд
7.1.үйлдвэрлэлийн зориулалтаар тэсэлгээний ажил, үйлчилгээ эрхлэх	Уул уурхайн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
7.2.үйлдвэрлэлийн зориулалтаар тэсрэх бодис, тэсэлгээний хэрэгсэл импортлох, экспортлох, худалдах	Уул уурхайн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
7.3.үйлдвэрлэлийн зориулалтаар тэсрэх бодис, тэсэлгээний хэрэгсэл үйлдвэрлэх, худалдах	Уул уурхайн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
7.4.газрын тос, уламжлалт бус газрын тос хайх	Газрын тосны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
7.5.газрын тос, уламжлалт бус газрын тос ашиглах	Газрын тосны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
7.6.газрын тосны бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл эрхлэх	Газрын тосны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
7.7.бүх төрлийн шатахууны бөөний худалдаа эрхлэх	Газрын тосны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
7.8.бүх төрлийн шатахууныг импортлох	Газрын тосны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
7.9.газрын тос боловсруулах зориулалт бүхий дамжуулах хоолой барих	Газрын тосны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
7.10.байгалийн байдлаараа оршиж байгаа газрын тосны хураагуурын орон зайд газрын тос хадгалах	Газрын тосны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
7.11.галын аюултай /газрын тосны бүтээгдэхүүн, шатамхай хий, шингэн/ болон тэсэрч дэлбэрэх бодис материал үйлдвэрлэх, хадгалах, ашиглах, худалдах	Онцгой байдлын асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн
7.12.ашигт малтмалын хайгуул хийх	Ашигт малтмалын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага
7.13.ашигт малтмал ашиглах	Ашигт малтмалын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага
7.14.түгээмэл тархацтай ашигт малтмал хайх	Тухайн аймаг, нийслэлийн Засаг дарга
7.15.түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашиглах	Тухайн аймаг, нийслэлийн Засаг дарга
7.16.ашигт малтмал олборлохоос өөр зориулалтаар газрын хэвлийг ашиглуулах	Тухайн аймаг, нийслэлийн Засаг дарга

7.17.Хүн амын эрүүл мэнд, мал, ан амьтан, байгаль орчинд онцгой нөлөө бүхий хортой бодисыг хамгаалан булахад зориулан газрын хэвлийг ашиглуулах	Засгийн газар
7.18.цөмийн төхөөрөмж барих	Цөмийн энергийн комисс
7.19.цөмийн төхөөрөмж ашиглах	Цөмийн энергийн комисс
7.20.цөмийн төхөөрөмж шинэчлэх	Цөмийн энергийн комисс
7.21.цөмийн төхөөрөмж өөрчлөх	Цөмийн энергийн комисс
7.22.цөмийн төхөөрөмж ашиглалтаас гаргах	Цөмийн энергийн комисс
7.23.цөмийн бодис эзэмших	Цөмийн энергийн комисс
7.24.цөмийн бодис ашиглах	Цөмийн энергийн комисс
7.25.цөмийн бодис худалдах	Цөмийн энергийн комисс
7.26.цөмийн бодис импортлох	Цөмийн энергийн комисс
7.27.цөмийн бодис экспортлох	Цөмийн энергийн комисс
7.28.цөмийн бодис тээвэрлэх	Цөмийн энергийн комисс
7.29.цацраг идэвхт хаягдлыг булшлах	Цөмийн энергийн комисс
7.30.цацраг идэвхт ашигт малтмал эрэх, хайх	геологи, уул уурхайн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага
7.31.цацраг идэвхт ашигт малтмал ашиглах	геологи, уул уурхайн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага
7.32.цацраг идэвхт ашигт малтмал тээвэрлэх	геологи, уул уурхайн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага
7.33.цацраг идэвхт ашигт малтмал экспортлох	геологи, уул уурхайн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага
7.34.цацраг идэвхт ашигт малтмал ашигласны дараа газар нөхөн сэргээх	геологи, уул уурхайн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага
3.35.цацраг идэвхт ашигт малтмал импортлох	геологи, уул уурхайн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага
3.36.цацраг идэвхт ашигт малтмалын хаягдлыг булшлах	геологи, уул уурхайн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага
7.37.цацрагийн үүсгүүрийг эзэмших	мэргэжлийн хяналтын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллагаас
7.38.цацрагийн үүсгүүрийг ашиглах	мэргэжлийн хяналтын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллагаас
7.39.цацрагийн үүсгүүрийг худалдах	мэргэжлийн хяналтын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллагаас
7.40.цацрагийн үүсгүүрийг байрлуулах	мэргэжлийн хяналтын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллагаас
7.41.цацрагийн үүсгүүрийг угсрах	мэргэжлийн хяналтын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллагаас

7.42.цацрагийн үйлдвэрлэх	үүсгүүрийг	мэргэжлийн хяналтын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллагаас
7.43.цацрагийн үйлдвэрлэх	үүсгүүрийг хадгалах	мэргэжлийн хяналтын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллагаас
7.44.цацрагийн түрээслэх	үүсгүүрийг	мэргэжлийн хяналтын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллагаас
7.45.цацрагийн үйлдвэрлэх	үүсгүүрийг задлах	мэргэжлийн хяналтын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллагаас
7.46.цацрагийн ашиглалтаас гаргах	үүсгүүрийг	мэргэжлийн хяналтын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллагаас
7.47.цацрагийн тээвэрлэх	үүсгүүрийг	мэргэжлийн хяналтын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллагаас
7.48.цацрагийн импортлох	үүсгүүрийг	мэргэжлийн хяналтын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллагаас
7.49.цацрагийн экспортлох	үүсгүүрийг	мэргэжлийн хяналтын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллагаас
7.50.аюулгүй болгох болон түүнтэй холбогдсон бусад үйл ажиллагаа эрхлэх		мэргэжлийн хяналтын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллагаас
7.51.төмөрлөг машины үйлдвэрлэл эрхлэх;	боловсруулах,	хүнд үйлдвэрийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага

8.Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрлэлийн чиглэлээр доор дурдсан үйл ажиллагааг тусгай зөвшөөрөлтэйгөөр эрхлэх бөгөөд дараах этгээд олгоно:

Тусгай зөвшөөрөл	Тусгай зөвшөөрөл олгох эрх бүхий этгээд
8.1.сүүн бүтээгдэхүүнээр нэрсэн шимийн архинаас бусад согтууруулах ундаа үйлдвэрлэх	Засгийн газар
8.2.согтууруулах ундаа импортлох	Хүнсний асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн
8.3.сүүн бүтээгдэхүүнээр нэрсэн шимийн архи үйлдвэрлэх	Тухайн аймаг, нийслэлийн Засаг дарга
8.4.согтууруулах ундаа худалдах, түүгээр үйлчилгээ эрхлэх	Тухайн аймаг, нийслэлийн Засаг дарга, чөлөөт бүсийн нутаг дэвсгэрт чөлөөт бүсийн захирагч
8.5.тамхины ургамал тариалах, тамхи үйлдвэрлэх	Засгийн газар
8.6.тамхи импортлох	Засгийн газар
8.7.үйлдвэрлэл, технологийн паркийн үйл ажиллагаа эрхлэх	Засгийн газар
8.8.шинээр малын үүлдэр, үүлдрийн болон үржлийн хэсэг, омог бий болгох, эм зохион бүтээх, бичил	Хөдөө аж ахуйн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага

биетнийг өсгөвөрлөх, үр, өндгөн эс, хөврөл үрийг үйлдвэрлэх, шилжүүлэн суулгах	
8.9.шинээр зохион бүтээсэн болон гадаадаас авсан мал, амьтны эм, үр, үр хөврөлийг үйлдвэрлэл, үйлчилгээнд нэвтрүүлэх, гадаадаас сайжруулагч мал, амьтан авах, үржлийн мал, амьтныг гадаадад гаргах	Малын генетик нөөцийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
8.10.малын эмийг Монгол Улсын нутаг дэвсгэрт хэрэглээнд гаргах	хөдөө аж ахуйн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
8.11.малын эм, эмнэлгийн хэрэгсэл үйлдвэрлэх	хөдөө аж ахуйн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага
8.12.малын эм, эмнэлгийн хэрэгсэл импортлох	хөдөө аж ахуйн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага
8.13.таримал ургамлын үр үйлдвэрлэх	хөдөө аж ахуйн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага
8.14.ургамал хамгаалахад ашиглах бодисыг импортлох,худалдах;	хөдөө аж ахуйн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага

9.Соёл, боловсролын чиглэлээр доор дурдсан үйл ажиллагааг тусгай зөвшөөрөлтэйгөөр эрхлэх бөгөөд дараах этгээд олгоно:

Тусгай зөвшөөрөл	Тусгай зөвшөөрөл олгох эрх бүхий этгээд
9.1.их, дээд сургууль, коллеж байгуулах	Боловсролын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
9.2.магистр, докторын зэрэг олгох сургалт эрхлэх	Боловсролын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
9.3.дээд боловсролын шинэ мэргэжлээр сургалт явуулах	Боловсролын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
9.4.гадаадын хөрөнгө оруулалттай ерөнхий боловсролын сургууль, цэцэрлэг байгуулах	Боловсролын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
9.5.олон улсын хөтөлбөрийн сургалттай ерөнхий боловсролын сургууль болон ерөнхий боловсролын лаборатори сургууль байгуулах	Боловсролын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
9.6.мэргэжлийн болон техникийн боловсрол эзэмшүүлэх сургалтын үйл ажиллагаа эрхлэх	мэргэжлийн боловсрол, сургалтын асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн

9.7.мэргэжлийн боловсрол, сургалтын шинэ мэргэжлээр сургалт явуулах	Мэргэжлийн боловсролын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
9.8.их сургууль, дээд сургуулийн харьяа ерөнхий боловсролын ахлах сургууль, Засгийн газар хоорондын хэлэлцээрийн дагуу байгуулах хамтарсан сургууль болон гадаадын хөрөнгө оруулалттай цэцэрлэг, сургууль байгуулах	Боловсролын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
9.9.гадаад улсад үзэсгэлэн гаргах зорилгоор түүх, соёлын дурсгалт зүйл, археологи, палеонтологийн олдворуудыг улсын хилээр нэвтрүүлэх	Соёлын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
9.10.соёлын өвийг сэргээн засварлах	Соёлын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
9.11.палеонтологи, археологийн хайгуул, малтлага, судалгаа хийх	Соёлын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
9.12.гадаад хуулийн этгээд Монгол Улсад боловсролын байгууллагын магадлан итгэмжлэх үйл ажиллагаа явуулах	Боловсролын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага

10.хөдөлмөр эрхлэлт, халамжийн үйл ажиллагааны чиглэлээр доор дурдсан үйл ажиллагааг тусгай зөвшөөрөлтэйгөөр эрхлэх бөгөөд дараах этгээд олгоно:

Тусгай зөвшөөрөл	Тусгай зөвшөөрөл олгох эрх бүхий этгээд
10.1.Монгол Улсын иргэнийг гадаадад хөдөлмөр эрхлэхэд зуучлах	Хөдөлмөрийн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн
10.2.Төрөлжсөн асрамжийн газрын үйл ажиллагаа эрхлэх	Нийгмийн халамжийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага
10.3. нийгмийн даатгалын үйл ажиллагаа эрхлэх	Засгийн газар

11.Эрчим хүчний чиглэлээр доор дурдсан үйл ажиллагааг тусгай зөвшөөрөлтэйгөөр эрхлэх бөгөөд дараах этгээд олгоно:

Тусгай зөвшөөрөл	Тусгай зөвшөөрөл олгох эрх бүхий этгээд
11.1.эрчим хүчний барилга байгууламж барих, өргөтгөх, шинэчлэх ажлын зураг төсөл боловсруулах	Эрчим хүчний асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн

11.2.эрчим хүчний эх үүсвэр, цахилгаан дамжуулах шугам, дэд станц, зуух, даралтат сав, шугам хоолой, дулаан дамжуулах төв, тоноглолын техник, эдийн засгийн үндэслэл, зураг төсөл боловсруулах	Эрчим хүчний асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
11.3. 0.1-5МВт-ын эрчим хүчний эх үүсвэр барих, угсрах, засварлах, түүний туршилт тохируулга, дагалдах ажил, үйлчилгээ эрхлэх	Эрчим хүчний асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
11.4. 0.1-100МВт-ын эрчим хүчний эх үүсвэр барих, угсрах, засварлах, түүний туршилт тохируулга, дагалдах ажил, үйлчилгээ эрхлэх	Эрчим хүчний асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
11.5. 100МВт-аас дээш эрчим хүчний эх үүсвэр барих, угсрах, засварлах, түүний туршилт тохируулга, дагалдах ажил, үйлчилгээ эрхлэх	Эрчим хүчний асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
11.6. 0.4-10кВ-ын цахилгаан дамжуулах шугам, дэд станцын засвар, угсралт, түүний туршилт тохируулга, дагалдах ажил, үйлчилгээ эрхлэх	Эрчим хүчний асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
11.7. 0.4-15кВ-ын цахилгаан дамжуулах шугам, дэд станцын засвар, угсралт, түүний туршилт тохируулга, дагалдах ажил, үйлчилгээ эрхлэх	Эрчим хүчний асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
11.8. 0.4-35кВ-ын цахилгаан дамжуулах шугам, дэд станцын засвар, угсралт, түүний туршилт тохируулга, дагалдах ажил, үйлчилгээ эрхлэх	Эрчим хүчний асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
11.9. 0.4-110кВ-ын цахилгаан дамжуулах шугам, дэд станцын засвар, угсралт, түүний туршилт тохируулга, дагалдах ажил, үйлчилгээ эрхлэх	Эрчим хүчний асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
11.10. 220 кВт болон түүнээс дээш хүчдэлтэй цахилгаан дамжуулах шугам, дэд станцын засвар, угсралт, түүний туршилт тохируулга, дагалдах ажил, үйлчилгээ эрхлэх	Эрчим хүчний асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага

11.11. 0.7-16.0 кгх/см ² даралттай зуухны угсралт, засвар, түүний туршилт тохируулга, дагалдах ажил, үйлчилгээ эрхлэх	Эрчим хүчний асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
11.12. 0.7-40.0 кгх/см ² даралттай зуухны угсралт, засвар, түүний туршилт тохируулга, дагалдах ажил, үйлчилгээ эрхлэх	Эрчим хүчний асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
11.13. 0.7-80.0 кгх/см ² даралттай зуухны угсралт, засвар, түүний туршилт тохируулга, дагалдах ажил, үйлчилгээ эрхлэх	Эрчим хүчний асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
11.14. 80.0 кгх/см ² -аас дээш даралттай зуухны угсралт, засвар, түүний туршилт тохируулга, дагалдах ажил, үйлчилгээ эрхлэх	Эрчим хүчний асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
11.15. 0.7-16.0 кгх/см ² даралттай даралтат савны угсралт, засвар, түүний туршилт тохируулга, дагалдах ажил, үйлчилгээ эрхлэх	Эрчим хүчний асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
11.16. 0.7-40.0 кгх/см ² даралттай даралтат савны угсралт, засвар, түүний туршилт тохируулга, дагалдах ажил, үйлчилгээ эрхлэх	Эрчим хүчний асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
11.17. 0.7-80.0 кгх/см ² даралттай даралтат савны угсралт, засвар, түүний туршилт тохируулга, дагалдах ажил, үйлчилгээ эрхлэх	Эрчим хүчний асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
11.18. 80.0 кгх/см ² -аас дээш даралттай даралтат савны угсралт, засвар, түүний туршилт тохируулга, дагалдах ажил, үйлчилгээ эрхлэх	Эрчим хүчний асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
11.19. 0.7-16.0 кгх/см ² даралттай дулааны шугам хоолой, дулаан дамжуулах төвийн угсралт, засвар, түүний туршилт тохируулга, дагалдах ажил, үйлчилгээ эрхлэх	Эрчим хүчний асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
11.20. 0.7-40.0 кгх/см ² даралттай дулааны шугам хоолой, дулаан дамжуулах төвийн угсралт, засвар, түүний туршилт тохируулга, дагалдах ажил, үйлчилгээ эрхлэх	Эрчим хүчний асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
11.21. 0.7-80.0 кгх/см ² даралттай дулааны шугам хоолой, дулаан дамжуулах төвийн угсралт, засвар,	Эрчим хүчний асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага

түүний туршилт тохируулга, дагалдах ажил, үйлчилгээ эрхлэх	
11.22. 80.0 кгх/см ² -аас дээш даралттай дулааны шугам хоолой, дулаан дамжуулах төвийн угсралт, засвар, түүний туршилт тохируулга, дагалдах ажил, үйлчилгээ эрхлэх	Эрчим хүчний асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
11.23. 40.0-өөс доош кгх/см ² даралтанд ажилладаг тоноглолын угсралт, засвар, түүний туршилт тохируулга, дагалдах ажил, үйлчилгээ эрхлэх	Эрчим хүчний асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
11.24. 40.0-өөс дээш кгх/см ² даралтанд ажилладаг тоноглолын угсралт, засвар, түүний туршилт тохируулга, дагалдах ажил, үйлчилгээ эрхлэх	Эрчим хүчний асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
11.25.туршилт, тохируулгын ажил үйлчилгээ эрхлэх	Эрчим хүчний асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
11.26.эрчим хүчний барилга байгууламжийн барилга угсралтын ажил эхлүүлэх, үргэлжлүүлэх	Эрчим хүчний асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
11.27.цахилгаан үйлдвэрлэх	Улсын хилийг дайран өнгөрөх шугам ашиглах, нэгдсэн сүлжээ, төвлөрсөн дулаан хангамж, хийн хангамжийн хүрээнд Эрчим хүчний зохицуулах хороо, бусад тохиолдолд тухайн аймаг, нийслэлийн зохицуулах зөвлөл
11.28.цахилгаан дамжуулах	Улсын хилийг дайран өнгөрөх шугам ашиглах, нэгдсэн сүлжээ, төвлөрсөн дулаан хангамж, хийн хангамжийн хүрээнд Эрчим хүчний зохицуулах хороо, бусад тохиолдолд тухайн аймаг, нийслэлийн зохицуулах зөвлөл
11.29.цахилгаан түгээх	Улсын хилийг дайран өнгөрөх шугам ашиглах, нэгдсэн сүлжээ, төвлөрсөн дулаан хангамж, хийн хангамжийн хүрээнд Эрчим хүчний зохицуулах хороо, бусад тохиолдолд тухайн аймаг, нийслэлийн зохицуулах зөвлөл
11.30.дулаан үйлдвэрлэх	Улсын хилийг дайран өнгөрөх шугам ашиглах, нэгдсэн сүлжээ, төвлөрсөн дулаан хангамж, хийн хангамжийн хүрээнд Эрчим хүчний зохицуулах хороо, бусад тохиолдолд

	тухайн аймаг, нийслэлийн зохицуулах зөвлөл
11.31.дулаан дамжуулах	Улсын хилийг дайран өнгөрөх шугам ашиглах, нэгдсэн сүлжээ, төвлөрсөн дулаан хангамж, хийн хангамжийн хүрээнд Эрчим хүчний зохицуулах хороо, бусад тохиолдолд тухайн аймаг, нийслэлийн зохицуулах зөвлөл
11.32.дулаан түгээх	Улсын хилийг дайран өнгөрөх шугам ашиглах, нэгдсэн сүлжээ, төвлөрсөн дулаан хангамж, хийн хангамжийн хүрээнд Эрчим хүчний зохицуулах хороо, бусад тохиолдолд тухайн аймаг, нийслэлийн зохицуулах зөвлөл
11.33.диспетчерийн зохицуулалт хийх	Улсын хилийг дайран өнгөрөх шугам ашиглах, нэгдсэн сүлжээ, төвлөрсөн дулаан хангамж, хийн хангамжийн хүрээнд Эрчим хүчний зохицуулах хороо, бусад тохиолдолд тухайн аймаг, нийслэлийн зохицуулах зөвлөл
11.34.цахилгаан экспортлох, импортлох	Улсын хилийг дайран өнгөрөх шугам ашиглах, нэгдсэн сүлжээ, төвлөрсөн дулаан хангамж, хийн хангамжийн хүрээнд Эрчим хүчний зохицуулах хороо, бусад тохиолдолд тухайн аймаг, нийслэлийн зохицуулах зөвлөл
11.35.эрчим хүчний барилга байгууламж барих	Улсын хилийг дайран өнгөрөх шугам, 5 МВт-аас дээш хүчин чадалтай эрчим хүчний барилга байгууламж барих бол төрийн захиргааны төв байгууллагын зөвшөөрснөөр Зохицуулах хороо
11.36.эрчим хүчээр зохицуулалттай хангах	Улсын хилийг дайран өнгөрөх шугам ашиглах, нэгдсэн сүлжээ, төвлөрсөн дулаан хангамж, хийн хангамжийн хүрээнд Эрчим хүчний зохицуулах хороо, бусад тохиолдолд тухайн аймаг, нийслэлийн зохицуулах зөвлөл
11.37.эрчим хүчээр зохицуулалтгүй хангах	Улсын хилийг дайран өнгөрөх шугам ашиглах, нэгдсэн сүлжээ, төвлөрсөн дулаан хангамж, хийн хангамжийн хүрээнд Эрчим хүчний зохицуулах хороо, бусад тохиолдолд тухайн аймаг, нийслэлийн зохицуулах зөвлөл
11.38.хийгээр хангах	Улсын хилийг дайран өнгөрөх шугам ашиглах, нэгдсэн сүлжээ, төвлөрсөн дулаан хангамж, хийн хангамжийн хүрээнд Эрчим

	хүчний зохицуулах хороо, бусад тохиолдолд тухайн аймаг, нийслэлийн зохицуулах зөвлөл
--	--

12.Эрүүл мэндийн чиглэлээр доор дурдсан үйл ажиллагааг тусгай зөвшөөрөлтэйгөөр эрхлэх бөгөөд дараах этгээд олгоно:

Тусгай зөвшөөрөл	Тусгай зөвшөөрөл олгох эрх бүхий этгээд
12.1.эрүүл мэндийн байгууллагын магадлан итгэмжлэх	Эрүүл мэндийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага
12.2.эмнэлгийн мэргэжлийн үйл ажиллагаа эрхлэх	Эрүүл мэндийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага
12.3.мансууруулах бодис бүхий ургамал ашиглаж эм бэлтгэн найруулах	Эрүүл мэндийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага
12.4.мансууруулах болон сэтгэцэд нөлөөт эм, бодис, тэдгээрийн түүхий эдийг үйлдвэрлэх, эм ханган нийлүүлэх байгууллагын худалдах	эмийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага
12.5.мансууруулах болон сэтгэцэд нөлөөт эмийг гарган авахад ашигладаг химийн бодисыг импортлох, экспортлох, хил дамжуулан тээвэрлэх, ашиглах, худалдах	эрүүл мэндийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
12.6.өрхийн эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээ	эрүүл мэндийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
12.7.эмнэлгийн мэргэшсэн тусламж, үйлчилгээ	эрүүл мэндийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
12.8.эх барихын тусламж, үйлчилгээ	эрүүл мэндийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
12.9.эмнэлгийн яаралтай тусламж	эрүүл мэндийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
12.10.түргэн тусламжийн үйлчилгээ	эрүүл мэндийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
12.11.сувилахуйн дагнасан тусламж, үйлчилгээ	эрүүл мэндийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
12.12.сэргээн засахын дагнасан тусламж, үйлчилгээ	эрүүл мэндийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
12.13.хүний эм, эмнэлгийн хэрэгсэл болон мансууруулах, сэтгэцэд нөлөөлөх эм, тэдгээрийн угтвар бодис, биологийн идэвхт бүтээгдэхүүнийг үйлдвэрлэх	эмийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага

12.14.хүний эм, эмнэлгийн хэрэгсэл болон мансууруулах, сэтгэцэд нөлөөлөх эм, тэдгээрийн угтвар бодис, биологийн идэвхт бүтээгдэхүүнийг импортлох	эрүүл мэндийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
12.15.хүний эм, эмнэлгийн хэрэгслээр бөөний үнээр хангах үйл ажиллагааг эрхлэх	эрүүл мэндийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
12.16.хүний эм, эмнэлгийн хэрэгслээр жижиглэнгийн үнээр хангах үйл ажиллагааг эрхлэх	эрүүл мэндийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
12.17.биологийн идэвхт бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэх, импортлох, экспортлох, ханган нийлүүлэх;	эрүүл мэндийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
12.18.эмнэлгийн багаж, тоног төхөөрөмж, дагалдах хэрэгсэл, протез үйлдвэрлэх, импортлох, ханган нийлүүлэх, засвар үйлчилгээ эрхлэх	эрүүл мэндийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
12.19.ахуйн шавж, мэрэгч устгах, ариутгах, халдваргүйжүүлэх бодис импортлох, үйлдвэрлэх, ханган нийлүүлэх	эрүүл мэндийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
12.20.ахуйн шавж, мэрэгч устгах, ариутгах, халдваргүйжүүлэх бодис худалдах болон үйлчилгээ эрхлэх	эрүүл мэндийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага

13.Харилцаа холбоо, мэдээлэл технологийн чиглэлээр доор дурдсан үйл ажиллагааг тусгай зөвшөөрөлтэйгөөр эрхлэх бөгөөд дараах этгээд олгоно:

Тусгай зөвшөөрөл	Тусгай зөвшөөрөл олгох эрх бүхий этгээд
13.1.радио давтамж, радио давтамжийн зурвас ашиглах	Харилцаа холбооны зохицуулах хороо
13.2.мэдээлэл холбооны үйлчилгээний сүлжээ байгуулах, түүний ашиглалт, үйлчилгээ эрхлэх	Харилцаа холбооны зохицуулах хороо
13.3.радио, телевизийн газрын дахин дамжуулах үйлчилгээний сүлжээ байгуулах, түүний ашиглалт, үйлчилгээ эрхлэх	Харилцаа холбооны зохицуулах хороо
13.4.сансрын холбооны үйлчилгээний сүлжээ байгуулах,	Харилцаа холбооны зохицуулах хороо

түүний ашиглалт, үйлчилгээ эрхлэх	
13.5.шуудангийн сүлжээний үйлчилгээний сүлжээ байгуулах, түүний ашиглалт, үйлчилгээ эрхлэх	Харилцаа холбооны зохицуулах хороо
13.6.мэдээлэл холбооны үйлчилгээний эрхлэх	Харилцаа холбооны зохицуулах хороо
13.7.радио, телевизийн олон суваг дамжуулах үйлчилгээ эрхлэх	Харилцаа холбооны зохицуулах хороо
13.8.радио, телевиз, сувгийн өргөн нэвтрүүлгийн үйлчилгээ эрхлэх	Харилцаа холбооны зохицуулах хороо
13.9.шуудангийн үйлчилгээ эрхлэх	Харилцаа холбооны зохицуулах хороо
13.10.харилцаа холбооны сүлжээ, дэд бүтцийн суурилуулалт, засвар үйлчилгээ эрхлэх	Харилцаа холбооны зохицуулах хороо
13.11.контентийн үйлчилгээ эрхлэх	Харилцаа холбооны зохицуулах хороо
13.12.тоон гарын үсгийн гэрчилгээ олгох үйл ажиллагаа эрхлэх	харилцаа холбооны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага

7.3 дугаар зүйл.Энгийн зөвшөөрлийн жагсаалт

1.Байгаль орчны чиглэлээр доор дурдсан үйл ажиллагааг энгийн зөвшөөрөлтэйгөөр эрхлэх бөгөөд дараах этгээд олгоно:

Энгийн зөвшөөрөл	Энгийн зөвшөөрөл олгох эрх бүхий этгээд
1.1.харь ургамлыг байгальд тарималжуулах	Байгаль орчны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
1.2.нэн ховор, ховор ургамлыг судалгаа, шинжилгээний зориулалтаар ашиглах	Байгаль орчны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
1.3.ховор ургамлыг өөрийн ам бүлийн хүнсний болон ахуйн бусад хэрэгцээг хангах зорилгоор ашиглах	Тухайн сум, дүүргийн Засаг дарга
1.4.ховор ургамлыг эм үйлдвэрлэлийн зориулалтаар ашиглах	Байгаль орчны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
1.5.байгалийн ойгоос зулзаган модыг шилжүүлэн суулгах	Аймаг, нийслэлийн байгаль орчны газар
1.6.элбэг ургамал, ойн дагалт баялагийн нөөцийг үйлдвэрлэлийн зориулалтаар ашиглах	Тухайн сум, дүүргийн Засаг дарга

1.7.ургамал, тэдгээрийн олон наст үндэс, үндэслэг иш, булцууг гадаад улсад гаргах	Байгаль орчны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
1.8.ахуйн зориулалтаар цооног өрөмдөх, худаг гаргах, голоос суваг шуудуу татах	Тухайн аймаг, нийслэлийн байгаль орчны албаны дарга
1.9.зэрлэг амьтан ба ургамлын аймгийн ховордсон зүйлийг олон улсын хэмжээнд худалдаалах тухай конвенцийн хавсралтад зааснаас бусад амьтан, ургамал, тэдгээрийн гаралтай эд зүйлийг экспортлох, импортлох, дамжин өнгөрүүлэх	Байгаль орчны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
1.10.агнуурын амьтныг ахуйн болон үйлдвэрлэлийн зориулалтаар агнах, барих	Тухайн сум, дүүргийн Засаг дарга
1.11.ахуйн зориулалтаар агнуурын амьтан агнах, барих	Тухайн сум, дүүргийн Засаг дарга
1.12.тусгай зориулалтаар агнуурын амьтан агнах, барих	Тухайн сум, дүүргийн Засаг дарга
1.13.үйлдвэрлэлийн зориулалтаар агнуурын амьтан агнах, барих	Тухайн сум, дүүргийн Засаг дарга
1.14.эрдэм шинжилгээний ажил гүйцэтгэх, халдварт өвчний голомтыг эрүүлжүүлэх зорилгоор амьтныг агнах, барих зөвшөөрөл олгох	Байгаль орчны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
1.15.амьтныг эзэмших, ашиглах зөвшөөрөл	Тухайн сум, дүүргийн Засаг дарга
1.16.амьтныг сэргээн нутагшуулах	Байгаль орчны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
1.17.ховор амьд амьтны цуглуулга хийх	Байгаль орчны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
1.18.амьтны цуглуулгыг гадаадад гаргах	Байгаль орчны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
1.19.ан амьтан, тэдгээрийн гаралтай түүхий эдийг худалдах	сум дахь байгаль хамгаалагч
1.20.байгалийн жамаар унасан амьтны ясан эвэр, түүхий эдийг худалдах гарал үүслийн тодорхойлолт	Тухайн сум, дүүргийн байгаль хамгаалагч
1.21.ойгоос хэрэглээний мод, түлээ бэлтгэх	Тухайн сум, дүүргийн Засаг дарга
1.22.агаарын бохирдлын томоохон суурин эх үүсвэр ашиглах	Тухайн сум, дүүргийн Засаг дарга

1.23.агаарын төлөв байдал, цаг уурын үзэгдэлд зориуд нөлөөлөх үйл ажиллагаа явуулах	Байгаль орчны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
1.24.гадаадын иргэн, аж ахуйн нэгж, байгууллага усны сан бүхий газарт ус, усан орчинтой холбоотой шинжилгээ судалгаа явуулах	Байгаль орчны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
1.25.хоногт 100 шоометрээс их ус ашиглах	Тухайн сав газрын захиргаа
1.26.хоногт 50-100 шоометр ус ашиглах	Тухайн аймаг, нийслэлийн байгаль орчны алба
1.27.хоногт 50 шоометрээс бага ус ашиглах	Тухайн сум, дүүргийн Засаг дарга
1.28.хүн амын төвлөрсөн ус хангамжийн эх үүсвэрийн ус хангагч хуулийн этгээд ус ашиглах	Тухайн сав газрын захиргаа
1.29.төслийн байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөг батлан төсөл хэрэгжүүлэх зөвшөөрөл	Байгаль орчны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
1.30.тусгай хэрэгцээний мэдээлэл гаргах үйлчилгээ	Ус цаг уур, орчны хяналт шинжилгээний асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага

2.Санхүү, эдийн засаг, гааль, хөрөнгө оруулалтын чиглэлээр доор дурдсан үйл ажиллагааг энгийн зөвшөөрөлтэйгөөр эрхлэх бөгөөд дараах этгээд олгоно:

Энгийн зөвшөөрөл	Энгийн зөвшөөрөл олгох эрх бүхий этгээд
2.1.гаалийн байгууллага бүхий хилийн боомт бус хилийн боомтоор бараа, тээврийн хэрэгслийг нэвтрүүлэх	Гаалийн удирдах төв байгууллага
2.2.гаалийн нутаг дэвсгэр болон хяналтын бүсэд барааг ачих, буулгах, шилжүүлэн ачих, бусдад шилжүүлэх, задлах, сав, баглаа боодлыг өөрчлөх, тээврийн хэрэгслийг хөдөлгөх	Гаалийн байгууллага
2.3.түр агуулахад хадгалагдаж байгаа бараанд болон түүний сав, баглаа боодлын бүрэн бүтэн байдлыг алдагдуулахгүйгээр арчилгаа, үйлчилгээ хийх	Гаалийн байгууллага

2.4.гаалийн бүрдүүлэлт хийхээс өмнө барааг үзэж сорьц, дээж, загвар авах	Гаалийн байгууллага
2.5.гаалийн хяналтад байгаа бараанаас дээж, сорьц, загвар авах	Гаалийн байгууллага
2.6.гаалийн хяналтад байгаа хадгалалтын тусгай нөхцөл шаардах барааг мэдүүлэгчид хадгалуулах	Гаалийн байгууллага
2.7.гаалийн бүртгэгдсэн мэргэжилтнээр ажиллах	Гаалийн удирдах төв байгууллага
2.8.улс хоорондын шуудангийн илгээмжийг хүлээн авагчид олгох, эсхүл гадаад улсад илгээх	Гаалийн байгууллага
2.9.уул уурхай, банк, санхүү, эсхүл хэвлэл, мэдээлэл, харилцаа холбооны салбарт үйл ажиллагаа эрхлэх	Хөрөнгө оруулалтын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага
2.10.Монгол улсын хуулийн этгээдийн нийт гаргасан хувьцааны 33 буюу түүнээс дээш хувийг гадаадын төрийн өмчит хуулийн этгээд эзэмших	Хөрөнгө оруулалтын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага

3.Банк, банк бус санхүү, үнэт цаасны чиглэлээр доор дурдсан үйл ажиллагааг энгийн зөвшөөрөлтэйгөөр эрхлэх бөгөөд дараах этгээд олгоно:

Энгийн зөвшөөрөл	Энгийн зөвшөөрөл олгох эрх бүхий этгээд
3.1.банк салбар, тооцооны төв байгуулах	Монголбанк
3.2.банк гадаад улсад банк, банкны салбар байгуулах	Монголбанк
3.3.банк мөнгөний зах зээл дээр арилжаалагдах нэг жил хүртэлх хугацаатай үнэт цаасыг гаргах, худалдах, худалдан авах	Монголбанк
3.4.банкийг өөрчлөн байгуулах, татан буулгах, банкны хувьцааг эзэмших	Монголбанк
3.5.банкны нэр, байршлыг өөрчлөх	Монголбанк

3.6.зээлийн мэдээллийн үйлчилгээ үзүүлэх этгээдийг өөрчлөн байгуулах, татан буулгах	Монголбанк
3.7.санхүү, хөрөнгө оруулалтын чиглэлээр зөвлөгөө, мэдээлэл өгөх	Санхүүгийн зохицуулах хороо
3.8.үнэт цаасны зах зээл дэх зохицуулалттай этгээдийн хувьцаа эзэмшигч нь хувьцаагаа худалдах, арилжих, барьцаалах болон бусад хэлбэрээр шилжүүлэх	Санхүүгийн зохицуулах хороо
3.9.үнэт цаасны анхдагч зах зээлд үнэт цаасыг нийтэд санал болгох	Санхүүгийн зохицуулах хороо
3.10.үнэт цаасны танилцуулгад өөрчлөлт оруулах	Санхүүгийн зохицуулах хороо
3.11.үнэт цаасны анхдагч зах зээлд үнэт цаасыг арилжих	Санхүүгийн зохицуулах хороо
3.12.үнэт цаасны зах зээл дэх зохицуулалттай этгээд нь өөрийн салбар, төлөөлөгчийн газрыг байгуулах	Санхүүгийн зохицуулах хороо
3.13.гадаад улсын үнэт цаасны зах зээлд үнэт цаас худалдах, худалдан авахад зуучлах үйл ажиллагаа эрхлэх	Санхүүгийн зохицуулах хороо
3.14.зохицуулалттай үйл ажиллагаа эрхлэх хуулийн этгээдэд ажиллах мэргэжилтэн эрх авах	Үнэт цаасны зах зээлийн тухай хуулийн 69 дүгээр зүйлд заасан мэргэжлийн холбоо
3.15.банк бус санхүүгийн байгууллагын салбар, төлөөлөгчийн газар нээх	Санхүүгийн зохицуулах хороо
3.16.банк бус санхүүгийн байгууллагын нэр, байршлыг өөрчлөх	Санхүүгийн зохицуулах хороо
3.17.банк бус санхүүгийн байгууллагын дүрмийн сангийн хэмжээ, бүтэц, хувьцаа эзэмшигчдийн бүрэлдэхүүнд өөрчлөлт оруулах	Санхүүгийн зохицуулах хороо
3.18.банк бус санхүүгийн байгууллагыг өөрчлөн байгуулах, татан буулгах	Санхүүгийн зохицуулах хороо
3.19.гадаадын даатгалын мэргэжлийн оролцогч Монгол Улсад салбар, төлөөлөгчийн газраа нээх, түүгээр дамжуулан	Санхүүгийн зохицуулах хороо

даатгалын мэргэжлийн оролцогчийн үйл ажиллагаа явуулах	
3.20.тусгай зөвшөөрөл аваагүй гадаадын даатгагчтай даатгалын гэрээ байгуулах	Санхүүгийн зохицуулах хороо
3.21.даатгагч хөрөнгөө шилжүүлэх	Санхүүгийн зохицуулах хороо
3.22.даатгагч нь өөрийн салбар, төлөөлөгчийн газраа гадаад улсын нутаг дэвсгэрт нээх, түүгээр дамжуулан даатгалын үйл ажиллагаа явуулах	Санхүүгийн зохицуулах хороо
3.23.даатгагчийн үйл ажиллагааны аливаа хэсгийг бусад этгээдэд шилжүүлэх	Санхүүгийн зохицуулах хороо
3.24.даатгагчийн үйл ажиллагааны аливаа хэсгийг бусад этгээдийн үйл ажиллагаатай нэгтгэх	Санхүүгийн зохицуулах хороо
3.25.даатгагч нь өөрийн салбар, төлөөлөгчийн газраа нээх	Санхүүгийн зохицуулах хороо
3.26.даатгалын байгууллагын нэр, байршлыг өөрчлөх	Санхүүгийн зохицуулах хороо
3.27.даатгалын байгууллагын дүрмийн сангийн хэмжээ, бүтэц, хувьцаа эзэмшигчдийн бүрэлдэхүүнд өөрчлөлт оруулах	Санхүүгийн зохицуулах хороо
3.28.даатгалын байгууллагыг өөрчлөн байгуулах, татан буулгах	Санхүүгийн зохицуулах хороо

4.Хууль зүйн чиглэлээр доор дурдсан үйл ажиллагааг энгийн зөвшөөрөлтэйгөөр эрхлэх бөгөөд дараах этгээд олгоно:

Энгийн зөвшөөрөл	Энгийн зөвшөөрөл олгох эрх бүхий этгээд
4.1.төрийн архивын сан хөмрөгийн баримтыг гадаадад түр гаргах	Засгийн газар
4.2.үндэсний архивын сан хөмрөгт хамаарах хосгүй үнэт, үнэт баримтыг бусдын эзэмшилд шилжүүлэх, устгах	Үндэсний архивын газар
4.3.төрийн архивын баримтыг хэвлэн нийтлэх	Төрийн архив
4.4.ан агнах зорилгоор галт зэвсэг улсын хилээр оруулах, гаргах	Цагдаагийн төв байгууллага

4.5.галт зэвсэг худалдан авах	Цагдаагийн төв байгууллага
4.6.харуул хамгаалалтын үйл ажиллагаа эрхлэх	Цагдаагийн төв байгууллага
4.7.улсын хилийн бүс, боомтод нэвтэрч үйл ажиллагаа явуулах	Улсын хил хамгаалах байгууллага
4.8.улсын хилийн бүс, зурваст нэвтэрч ажил, үйл ажиллагаа явуулах	Улсын хил хамгаалах байгууллага
4.9.улсын хил нэвтэрч байгаа тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний чиглэл, байрлалыг өөрчлөх, зорчигчийг суулгах, буулгах	Улсын хил хамгаалах байгууллага
4.10.хилийн боомтод үйл ажиллагаа явуулах аж ахуйн нэгж, байгууллагын ажилтан хилийн боомтод нэвтрэх	Улсын хил хамгаалах байгууллага
4.11.эротик хэвлэл, ном зохиол, кино, дүрс бичлэгийг хэвлэн нийтлэх, нийтэд үзүүлэх	хууль зүйн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагын дэргэдэх зөвлөл
4.12.нийтийн эзэмшлийн барилга байгууламж, зам, гудамж, талбайд самбар, гэрэл дохио, гэрэлтүүлэг болон хөдөлгөөнгүй бусад хэрэгслийн тусламжтайгаар зар сурталчилгаа байрлуулах	Тухайн аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн Тамгын газар

5.барилга, хот байгуулалтын чиглэлээр доор дурдсан үйл ажиллагааг энгийн зөвшөөрөлтэйгөөр эрхлэх бөгөөд дараах этгээд олгоно:

Энгийн зөвшөөрөл	Энгийн зөвшөөрөл олгох эрх бүхий этгээд
5.1.цөмийн болон дулааны цахилгаан станц, усан цахилгаан станц, төмөр зам, нисэх онгоцны буудал, метро, улс дамнасан нефть болон хийн хоолой зэрэг улсын чанартай барилга байгууламжид барилгын ажил эхлүүлэх, үргэлжлүүлэх	Засгийн газар
5.2.бага төвөгшилтэй барилга байгууламжийн зураг төсөл боловсруулах	Барилгын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага
5.3.бага төвөгшилтэй барилга байгууламжийн барилгын ажил эрхлэх	Барилгын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага

5.4.инженерийн шугам сүлжээний гүйцэтгэлийн зураг хүлээж авах, хянах	Тухайн аймаг, нийслэлийн Засаг дарга
5.5.барилгын ажил эхлүүлэх, үргэлжлүүлэх	Тухайн аймаг, нийслэлийн Засаг дарга
5.6.барилга байгууламжийг шинээр барих, барилгын өргөтгөл болон хийц бүтээц, цахилгааны эх үүсвэр, шугам сүлжээний зураг төсөлд хяналт хийх	Онцгой байдлын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага
5.7.барилга байгууламжийн норм, нормативын баримт бичгийг хэвлэх	Барилгын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
5.8.Монгол Улсын хилийн бүс болон батлан хамгаалах, аюулгүй байдлыг хангах, цэрэг стратегийн зориулалтын газарт бүх ангиллын кадастрын зураглал үйлдэх, ашиглах	Геодези, зураг зүйн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага, Улсын хил хамгаалах байгууллага
5.9.геодезийн цэг, тэмдэгт болон эдлэн газрын хил заагийн тэмдэглээсийг нүүлгэн шилжүүлэх	Геодези, зураг зүйн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага
5.10.өргөх, зөөх, тээвэрлэх хэрэгсэлд техникийн магадлагаа хийх	Мэргэжлийн хяналтын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага
5.11.барилга байгууламжийн ашиглалт	Мэргэжлийн хяналтын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага
5.12.лифтийг ашиглах зөвшөөрөл олгох	Мэргэжлийн хяналтын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага

6.Зам, тээврийн чиглэлээр доор дурдсан үйл ажиллагааг энгийн зөвшөөрөлтэйгөөр эрхлэх бөгөөд дараах этгээд олгоно:

Энгийн зөвшөөрөл	Энгийн зөвшөөрөл олгох эрх бүхий этгээд
6.1.авто зам, замын байгууламжаар зайлшгүй тохиолдолд даац хэтэрсэн, зөвшөөрөгдсөнөөс илүү овор хэмжээтэй буюу тусгай хамгаалалтгүйгээр гинжит дугуйтай тээврийн хэрэгслээр зорчих	Авто зам, замын байгууламжийн засвар, арчлалт, хамгаалалтыг хариуцсан байгууллага

6.2.авто замын норм, норматив, техникийн баримт бичгийг хувилж, олшруулах	Зам, тээврийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага
6.3.авто зам, замын байгууламжийн барилгын ажлыг гүйцэтгэхэд төмөр зам, 6.4 харилцаа холбоо болон цахилгааны шугам, цэвэр бохир усны хоолой, бусад барилга байгууламжийн үйл ажиллагааг түр зогсоох	Холбогдох этгээд
6.5.барилга байгууламж барих, өргөтгөх, шугам сүлжээнд холболт хийх зэрэг зайлшгүй шаардлагаар төрийн өмчийн авто замыг сэтлэх, орц, гарц гаргах	Холбогдох этгээд
6.6.тээврийн хэрэгслийн жолооч бэлтгэх сургалтын байгууллагын үйл ажиллагаа эрхлэх	Мэргэжлийн боловсрол, сургалтын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагын чиг үүргийг шилжүүлж авсан төрийн бус байгууллага
6.7.тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрх болон олон улсын жолоодох эрх олгох	Цагдаагийн байгууллага
6.8.нислэг үйлдэх	иргэний нисэхийн Нислэгийн хөдөлгөөний үйлчилгээний алба
6.9.олон улсын нислэг үйлдэх	иргэний нисэхийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага
6.10.аргагүйдсэнээс бусад тохиолдолд буулт үйлдэх	агаарын хөлөг нислэгийн хөдөлгөөнийг удирдах эрх бүхий байгууллага
6.11.Монгол Улсын хилийн агаарын бүсэд нислэг үйлдэх	агаарын хөлөг нислэгийн хөдөлгөөнийг удирдах эрх бүхий байгууллага
6.12.хориотой, хязгаарлалттай, аюултай, цэргийн зориулалтын бүсэд нислэг үйлдэх	агаарын хөлөг нислэгийн хөдөлгөөнийг удирдах эрх бүхий байгууллага
6.13.Монгол Улсын хил нэвтэрч нислэг үйлдэх	иргэний нисэхийн Нислэгийн хөдөлгөөний үйлчилгээний алба
6.14.хилийн агаарын бүсэд нислэг үйлдэх	цэргийн мэргэжлийн удирдлагын дээд байгууллага хил хамгаалах байгууллагын удирдах байгууллагатай хамтран
6.15.Монгол Улсын иргэний нисэхийн зориулалтаар ашиглаж буй агаарын зай болон агаарын	Иргэний нисэхийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага

замд буудлага, дэлбэлэлт хийх, пуужин харвах зэргээр нислэгт аюул учруулж болзошгүй үйл ажиллагаа явуулах	
---	--

7.Уул уурхай, хүнд үйлдвэрлэлийн чиглэлээр доор дурдсан үйл ажиллагааг энгийн зөвшөөрөлтэйгөөр эрхлэх бөгөөд дараах этгээд олгоно:

Энгийн зөвшөөрөл	Энгийн зөвшөөрөл олгох эрх бүхий этгээд
7.1.бүх төрлийн шатахууны жижиглэнгийн худалдаа эрхлэх	Газрын тосны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага
7.2.гэрээлэгч жилийн төлөвлөгөө, төсөвт нэмэлт, өөрчлөлт оруулах	Газрын тосны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага
7.3.хуулийн этгээд нь хэрэгцээнээс илүүдэлтэй тэсэрч дэлбэрэх бодис, тэсэлгээний хэрэгслийг худалдан авах эрх бүхий байгууллагад худалдах	Мэргэжлийн хяналтын ерөнхий газар
7.4.тэсэрч дэлбэрэх бодис, тэсэлгээний хэрэгслийг тээвэрлэх	Цагдаагийн ерөнхий газар

8.хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрлэлийн чиглэлээр доор дурдсан үйл ажиллагааг энгийн зөвшөөрөлтэйгөөр эрхлэх бөгөөд дараах этгээд олгоно:

Энгийн зөвшөөрөл	Энгийн зөвшөөрөл олгох эрх бүхий этгээд
8.1.буцаан болон татан авсан хүнсний түүхий эд, бүтээгдэхүүнийг дахин боловсруулах	мал, амьтны эрүүл мэндийн болон ургамал хамгааллын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага
8.2.стратегийн хүнсийг экспортлох, импортлох	хүнсний асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
8.3.үржлийн малын гүн хөлдөөсөн үр, хөврөл үр экспортод гаргах	хөдөө аж ахуйн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага
8.4.мал эмнэлгийн зориулалттай вакцин, бусад бичил биетний өсгөвөр экспортод гаргах	хөдөө аж ахуйн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага
8.5.өөр үүлдрийн малыг сайжруулагчаар ашиглах	эрх бүхий мэргэжлийн байгууллага
8.6.судалгаа, шинжилгээний зорилгоор мал үржүүлгийн бүтээгдэхүүнийг гадаадад гаргах	Хөдөө аж ахуйн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага

8.7.ургамлын эрүүл ахуйн гэрчилгээ	Мэргэжлийн хяналтын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага
8.8.усны амьтны мал эмнэлэг, ариун цэврийн гэрчилгээ	Мэргэжлийн хяналтын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага
8.9.экспортлох зэрлэг шувуунд олгох мал эмнэлэг, эрүүл ахуйн гэрчилгээ	Мэргэжлийн хяналтын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага
8.10.мал, амьтан экспортлоход олгох мал эмнэлэг, эрүүл ахуйн гэрчилгээ	Мэргэжлийн хяналтын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага
8.11.мал, амьтан, тэдгээрийн гаралтай түүхий эд, бүтээгдэхүүн тээвэрлэх мэдэгдэл	Мэргэжлийн хяналтын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага
8.12.мах, махан бүтээгдэхүүнд олгох мал эмнэлэг, ариун цэврийн гэрчилгээ	Мэргэжлийн хяналтын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага
8.13.амьтан, ургамал, бүтээгдэхүүний импортын мэдэгдэл	Мэргэжлийн хяналтын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага
8.14.ургамлын хорио цээрийн гэрчилгээ	Мэргэжлийн хяналтын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага
8.15.амьтан, ургамал, тэдгээрийн гаралтай түүхий эд, бүтээгдэхүүнийг Монгол Улсын нутаг дэвсгэрт оруулах зөвшөөрөл	хилийн боомт, гүний гаалийн дэргэдэх мал эмнэлэг, ургамлын хорио цээрийн хяналтын улсын байцаагч
8.16.мах, махан бүтээгдэхүүн, өндөг, сүү, сүүн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлийн технологи, үйл ажиллагааны тухай улсын байцаагчийн дүгнэлт	Мэргэжлийн хяналтын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага
8.17.нярай, бага насны болон цэцэрлэгийн хүүхэд, ерөнхий боловсролын сургуулийн бага ангийн сурагчдад зориулсан хүнсний түүхий эд, бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлийн технологи, үйл ажиллагааны тухай улсын байцаагчийн дүгнэлт	Мэргэжлийн хяналтын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага
8.18.тамхи худалдах үйл ажиллагаа эрхлэх	Тухайн сум, дүүргийн Засаг дарга, чөлөөт бүсэд тухайн чөлөөт бүсийн захирагч

9.соёл, боловсролын чиглэлээр доор дурдсан үйл ажиллагааг энгийн зөвшөөрөлтэйгөөр эрхлэх бөгөөд дараах этгээд олгоно:

Энгийн зөвшөөрөл	Энгийн зөвшөөрөл олгох эрх бүхий этгээд
9.1.цэцэрлэгийн үйл ажиллагаа эрхлэх	Тухайн сум, дүүргийн Засаг дарга
9.2.ерөнхий боловсролын сургууль байгуулах	Тухайн аймаг, нийслэлийн Засаг дарга
9.3.ашгийн төлөө бус их сургууль, дээд сургууль, коллежийг татан буулгах	боловсролын асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн
9.4.дээд боловсролын сургалтын байгууллагын салбар байгуулах	боловсролын асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн
9.5.хүүхэд харах үйлчилгээ	Тухайн сум, дүүргийн Засаг дарга
9.6.түүх, соёлын хосгүй үнэт дурсгалт зүйл, эх олдворыг сэргээн засварлах, сурталчлах зорилгоор улсын хилээр нэвтрүүлэх	Засгийн газар
9.7.түүх, соёлын дурсгалт зүйлд хамаарах болон ганц хувь бүтээл, гар бичмэлийн эх хувийг судалгаа, шинжилгээний зориулалтаар ашиглах	соёлын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
9.8.гадаадын иргэн, судалгааны баг, байгууллагад палеонтологи, археологийн эрдэм шинжилгээний хайгуул, малтлага хийх болон Монгол Улсын нутаг дэвсгэр дээр угсаатны судалгаа хийх	соёлын асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн
9.9.нийтийн өмчийн соёлын биет өвийг 1:1 масштабаар хувилан олшруулах	соёлын асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн
9.10.соёлын биет өвийг сэргээн засварлах	соёлын асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн
9.11.музейн үйл ажиллагаа эрхлэх	соёлын асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн

10.хөдөлмөр эрхлэлт, халамжийн үйл ажиллагааны чиглэлээр доор дурдсан үйл ажиллагааг энгийн зөвшөөрөлтэйгөөр эрхлэх бөгөөд дараах этгээд олгоно:

Энгийн зөвшөөрөл	Энгийн зөвшөөрөл олгох эрх бүхий этгээд
9.1.гадаадын иргэн, харьяалалгүй хүн Монгол Улсад хөдөлмөр эрхлэх	Хөдөлмөрийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага

9.2.олон нийтийн оролцоонд түшиглэсэн халамжийн үйлчилгээ эрхлэх	Нийгмийн халамжийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага
9.3.хөдөлмөрийн биржийн үйл ажиллагаа эрхлэх	Хөдөлмөр, халамжийн үйлчилгээний асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага
9.4.хөдөлмөрийн биржийн арилжаанд оролцогч брокерийн үйл ажиллагаа эрхлэх	Санхүүгийн зохицуулах хороо

11.Эрүүл мэндийн чиглэлээр доор дурдсан үйл ажиллагааг зөвшөөрөлтэйгөөр эрхлэх бөгөөд дараах этгээд олгоно:

Энгийн зөвшөөрөл	Энгийн зөвшөөрөл олгох эрх бүхий этгээд
11.1.эмчлэх үйл ажиллагаа эрхлэх	эрүүл мэндийн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн
11.2.эм барих үйл ажиллагаа эрхлэх	эрүүл мэндийн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн
11.3.сувилах үйл ажиллагаа эрхлэх	эрүүл мэндийн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн
11.4.эх барих үйл ажиллагаа эрхлэх	эрүүл мэндийн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн
11.5.сэргээн засах үйл ажиллагаа эрхлэх	эрүүл мэндийн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн
11.6.хүний эмийг Монгол Улсын нутаг дэвсгэрт хэрэглээнд гаргах	Эмийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
11.7.эм, биологийн идэвхт бүтээгдэхүүний зар сурталчилгаа	Эмийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага

13.Харилцаа холбоо, мэдээлэл технологийн чиглэлээр доор дурдсан үйл ажиллагааг зөвшөөрөлтэйгөөр эрхлэх бөгөөд дараах этгээд олгоно:

Энгийн зөвшөөрөл	Энгийн зөвшөөрөл олгох эрх бүхий этгээд
13.1.радио төхөөрөмжийг нийтийн үйлчилгээний бус зориулалтаар ашиглах	Харилцаа холбооны зохицуулах хороо

**НАЙМДУГААР БҮЛЭГ
ЗӨВШӨӨРӨЛ ОЛГОХ ҮЙЛ АЖИЛЛАГААГ ХЯНАХ, ХУУЛЬ
ТОГТООМЖИЙН ХЭРЭГЖИЛТЭД ХЯНАЛТ ТАВИХ**

8.1 дүгээр зүйл.Зөвшөөрлийг хянах, хууль тогтоомжийн хэрэгжилтэд хяналт тавих эрх бүхий этгээд, түүний чиг үүрэг

1.Зөвшөөрөл олгох, бүртгэх эрх бүхий этгээд зөвшөөрлийн хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлж байгаа үйл ажиллагаанд хяналт тавих, зөвшөөрлийн тухай хууль тогтоомжид нэмэлт, өөрчлөлт оруулах үндэслэл, шаардлагын талаар санал дүгнэлт гаргах чиг үүрэг бүхий төр, хувийн хэвшил, мэргэжлийн төрийн бус байгууллагын төлөөллөөс бүрдсэн орон тооны бус зөвлөл /цаашид “Зөвлөл” гэх/ Ерөнхий сайдын дэргэд ажиллана.

2.Зөвлөл нь дарга, нарийн бичгийн дарга, 11 гишүүнээс бүрдэх бөгөөд Зөвлөлийг Ерөнхий сайд тэргүүлнэ.

3.Зөвлөлийн гишүүдийг томилох, чөлөөлөх тэдгээрийн ажиллах журмыг Засгийн газар батална.

4.Зөвлөл нь дараах чиг үүргийг хэрэгжүүлнэ:

4.1.зөвшөөрөл олгох, бүртгэх эрх бүхий этгээдийг арга зүйн удирдлагаар хангах;

4.2.зөвшөөрөл олгож байгаа байдал, түүний үр нөлөөний талаар хяналт шинжилгээ, үнэлгээг тогтмол хийж, санал, дүгнэлт гаргах;

4.3.Зөвшөөрлийн тухай хуульд өөрчлөлт оруулах асуудлаар санал, дүгнэлт гаргах;

4.4.Эрх бүхий этгээдийн зөвшөөрөл олгож байгаа үйл ажиллагаанд хяналт тавих, илэрсэн зөрчлийг арилгуулах арга хэмжээ авах;

4.5.зөвшөөрлийн тухай хууль тогтоомж зөрчсөн төрийн байгууллага, албан тушаалтны шийдвэр, захиргааны актыг хүчингүй болгуулах саналыг эрх бүхий байгууллага, албан тушаалтанд гаргах.

5.Энэ хуулийн хэрэгжилт, зөвшөөрөл шинээр бий болгох, олгох үйл ажиллагааны талаар санал, зөвлөмж гаргуулахаар шинжээч, мэргэжилтнийг татан оролцуулж болно.

8.2 дугаар зүйл.Зөвшөөрлийг олгох болон түүнтэй холбоотой үйл ажиллагаанд гаргасан гомдол, хүсэлт, мэдээллийг хянан үзэх

1.Зөвлөл дараах үндэслэлээр зөвшөөрөл олгохтой холбоотой санал, гомдлыг шалгана:

1.1.зөвшөөрөл хүсэгч, зөвшөөрөл эзэмшигчийн гомдлоор;

1.2.зөвшөөрөл олгох эрх бүхий этгээдийн хүсэлтээр;

1.3.хэвлэл мэдээллийн хэрэгслээр гарсан мэдээлэл;

1.4.хуульд заасан бусад үндэслэл.

2.Зөвлөлийн гишүүн ахалсан ажлын хэсэг гомдол, хүсэлт, мэдээллийн дагуу эрх бүхий этгээдийн зөвшөөрөл олгож байгаа үйл ажиллагааг хянан шалгаж, уг үйл ажиллагаа зөвшөөрлийн тухай болон холбогдох бусад хууль тогтоомжид нийцэж байгаа эсэх, аж ахуй эрхлэх үйл ажиллагаанд дарамт, ачаалал үүсгэж байгаа эсэх талаар дүгнэлт гаргана.

3.Хяналт шалгалтын ажлын дүнг уг ажиллагааг гүйцэтгэж дууссанаас хойш ажлын 5 өдрийн дотор зөвлөлийн хуралдаанд танилцуулж, энэ хуулийн 8.1 дүгээр зүйлийн 4.4, 4.5 дахь заалтад заасан арга хэмжээг авна.

4.Зөвлөлийн хуралдаан, үйл ажиллагаатай холбоотой журмыг Засгийн газар тогтооно.

5.Зөвлөл нь хяналт шалгалтын үр дүнд үндэслэн олон нийтийн хэлэлцүүлэг явуулж болно.

8.3 дугаар зүйл.Зөвшөөрөл олгох үйл ажиллагаанд хяналт шинжилгээ, үнэлгээ хийх

1.Зөвлөл зөвшөөрөл, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь энэ хуулийн зорилго, зарчим, нөхцөл, шаардлагад нийцэж байгаа эсэхэд энэ хуулийн 8.4 дүгээр зүйлд заасан үзүүлэлтээр хяналт шинжилгээ, үнэлгээг гурван жил тутам хийнэ.

2.Зөвлөл энэ зүйлийн 1 дэх хэсэгт заасны дагуу хийсэн хяналт шинжилгээ, үнэлгээний дүнг үндэслэн тухайн зөвшөөрлийг хэвээр үлдээх, эсхүл зөвшөөрлийг нэг ангиллаас нөгөөд шилжүүлэх, эсхүл зөвшөөрлийн жагсаалтаас хасах, өөрчлөх талаар хууль тогтоомжид холбогдох өөрчлөлт оруулах хуулийн төсөл боловсруулах эсэх талаар дүгнэлт гаргана.

8.4 дүгээр зүйл.Шинээр зөвшөөрөл бий болгох зөвшөөрлийн нөхцөл, шаардлагыг өөрчлөхөд дүгнэлт гаргах

1.Зөвшөөрөл бий болгоход тухайн үйл ажиллагааг төрөөс зохицуулах эсэх, зөвшөөрөл нь зохицуулалтын хамгийн зохистой арга хэрэгсэл мөн эсэх, зөвшөөрөл нь нийгэм, эдийн засгийн хувьд үр ашигтай байх эсэхэд судалгаа, шинжилгээ, үнэлгээ хийх зарчмыг баримтлан олон улсын шаардлага, стандартыг харгалзана.

2.Зөвлөл нь дараах шалгуур үзүүлэлтээр дүгнэлт гаргана:

2.1.Улсын Их Хуралд өргөн барьж байгаа хуулийн төсөл хүчин төгөлдөр мөрдөгдөж байгаа зөвшөөрлийн тухай болон холбогдох бусад хууль тогтоомжтой нийцэж байгаа байдал, хүний амь нас, эрүүл мэнд, хүрээлэн байгаа орчны аюулгүй байдлыг хамгаалахад тухайн шинээр бий болгох зөвшөөрөл нь чухал шаардлагатай эсэх, одоо байгаа зөвшөөрөлтэй давхардах, уялдах эсэх;

2.2.Зөвшөөрлийн нэр төрлийн зайлшгүй хэрэгцээ, бодлогод үндэслэсэн, эрсдэлийн түвшин, үнэлгээтэй уялдсан байдал;

2.3.эдийн засаг, аж ахуй эрхлэх үйл ажиллагаанд үзүүлэх эерэг ба сөрөг нөлөөлөл;

2.4.тухайн шинээр бий болгох зөвшөөрөлтэй холбогдуулан улсын төсвөөс болон иргэн, хуулийн этгээд, хэрэглэгчээс гарах зардал.

3.Зөвшөөрлийн нэр төрөл шинээр бий болгох хуулийн төслийн талаарх дүгнэлтийг санал, зөвлөмжийн хамт Засгийн газрын хуралдаанд танилцуулж, холбогдох арга хэмжээг авна.

8.5 дугаар зүйл.Зөвшөөрөл олгохтой холбогдсон маргааныг шийдвэрлэх

1.Хүн, хуулийн этгээд зөвшөөрөл олгох болон түүнтэй холбоотой гомдлыг зөвшөөрлийг олгосон эрх бүхий этгээдийн дээд шатны байгууллагад, эсхүл гомдол хянан шийдвэрлэх чиг үүрэг бүхий захиргааны байгууллагад гаргана.

2.Энэ зүйлийн 1 дэх хэсэгт заасан байгууллага байхгүй бол тухайн зөвшөөрөл олгосон эрх бүхий этгээдэд гомдол гаргаж болно.

8.6 дугаар зүйл.Хууль хүчин төгөлдөр болох

1.Энэ хуулийг 2019 оны ... дүгээр сарын 01-ний өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

Гарын үсэг